

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁĘCZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięcznie w Łodzi mk. 23.000
 " " " Kraju " 25.000
 " " " za gran. 35.000
 Odnoszenie do domu 1000 mk. miesięcznie.
 „Głos Polski“ łącznie z „Kurjerem Wiecz.“
 wraz z odnoszeniem 42.000 mk. miesięcznie.

Cena 1000 mk.

Redakcja i Administracja
 Łódź, Piotrkowska nr. 106.
 Telefony: Redakcji nr. 19-71,
 Administr. 199. Nocny—799.

Ogłoszenia: I str. i w tekście 1100 mk. (5 szpalt)
 za wiersz Nekrologi 700 " 5
 milimetr. Nadesł. po tekśc. 800 " 5
 jednoszp. Zwyczajne 500 " 8
 Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 50.000 mk
 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent
 za firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Od dziś

CASINO

Od dziś

Pierwsza łodzianka
 gwiazdą filmową — nazywa się

Lili Süß

i występuje
 pod
 pseudonimem

Lya de Putti

we wstrząsającym dramacie współczesnym

Węgierska krew

wytwórni „May-film“.

UWAGA. Obraz powyższy był wyświetlany w „ODEONIE“, gdzie zdobył sobie takie powodzenie, iż teatr ten okazał się za szczupłym, by móc pomieścić te tłumy publiczności, które chciały ujrzeć pierwszą divę kinematograficzną — **łodziankę**. Dlatego też postanowiliśmy w dal. szym ciągu demonstrować ten obraz w „Casinie“.

Początek przedstawień o 3-ej.

097

Kino Filharmonja.

Dziś premiera!

Dziś premiera!

Wielki świąteczny szlager! Prawdziwa uczta dla miłośników kina!

Po raz pierwszy w Polsce! Wielki film amerykański w 6 akt. p. t.

Zdobycy Zachodu

WYPRAWA PO ZŁOTE RUNO

ze znakomitym wszechświatowej sławy artystą cow-boy'em **Art Accord'em** oraz **Jim Carey'em** w roli gł.

UWAGA: Ze względu na treść i wysoce artystyczne wykonanie, obraz **dozwolony jest dla dzieci i młodzieży.**

Początek dziś, jutro i pojutrze o godz. 2-ej po poł., w dni powszednie o g. 5 po poł., ostatni seans o godz. 9.30 wiecz. 086

Dziś nieodwołalnie
 po raz ostatni

„RASKOLNIKOW“

podług powieści Dostojewskiego „Zbrodnia i Kara“.

9063—1

Kino „ODEON“

pragnąc otrzymać nagrodę 15 miliardów
 marek za odnalezienie

5-cioletniego sieroty malca

a nie mając pewności czy to ten, o którym piszą gazety i którego poszukują policja i detektywi prywatni—wyświetla dzisiaj na ekranie swoim przygody tego malca—sieroty, wierząc, że w ten sposób przyczyni się do odnalezienia malca a tem samem do otrzymania samodzielnie, ewentualnie wspólnie z widziami

nagrody 15 miliardów marek.

9096—1

Sala „Hazomir“ Al. Kościuszki Nr. 21.

Uwadze Szan. Publiczności!

Wystawa drogiego obrazu

„Powrót do Sjonu“

pedzla znakomitego symbolisty żydowsko-narodowego

art. mal. **Leonarda Durmaszkina**

pozostaje w Łodzi tylko jeszcze przez dni kilka w celu umożliwienia szerszemu ogółowi podziwiania piękna Wschodu.

Sala otwarta codziennie od 11 rano do 9 wiecz. 42-1

OSTATNIE DNI

OSTATNIE DNI

Wystawa Współczesnej Sztuki Europejskiej.

AKWARELE, GRAPHIKA, PASTELE.

„GRAND-HOTEL“ SALA BRUNATNA otwarta od godz. 11—9 wiecz. 9062—2

Burzliwe posiedzenie sejmku.

Wrażenia ogólne.

Wczoraj sejm zakończył sesję. Posiedzenie, sadząc z wypełnienia punktów porządku dziennego, było niezwykle owocne, albowiem z 21 zatwierdzono 18 punktów.

Przy punkcie 3-im, na którym gurowała ustawa w sprawie dywocia dla Prezydentów i Naczelnika państwa, zgodnie z dawną naszą zapowiedzią, wpłynął wniosek o uznaniu przez sejm za łag Józefa Piłsudskiego dla ożyzny. Jednakże wnioskodawcami byli nie przedstawiciele grup opozycyjnych, lecz ku wielkiemu zdumieniu — plastowcy i npeerowcy. Wniosek zgłosił do aski marszałkowskiej pos. Deb-

ski, prezes klubu „Piast”. Żadnej dyskusji w tej sprawie nie było, pomimo to rozegrał się incydent, niebawem dotad w sejmie.

Kiedy p. Osiecki („Piast”) oddał wniosek pos. Debskiego pod głosowanie, za wnioskiem wstała oczywista większość, mianowicie cała opozycja i centrum. Pomimo to, słuchając podszepków sekretarza Sołtyka (Dubadecja), p. Osiecki uznał, że wyniki głosowania są wątpliwe i zarządził głosowanie powtór, przez drzwi. Pos. Poniatowski zawołał wówczas: „To skandal!” Na lewicy rozległy się i inne odgłosy protestu, narazie jednak poddano się woli przewodniczącego i odbyto

sposób głosowania przez drzwi. Wynik tej procedury wykazał, że wątpliwości p. Osieckiego były wprost nieprzyzwoite. Większością 162 głosów przeciwko 88 wypowiedziano się za wnioskiem.

Po ujawnieniu wyników głosowania lewica postanowiła obrad pod laską p. Osieckiego nie prowadzić. Rozpoczęła się obstrukcja: walenie w pulpity i kocia muzyka. P. Osiecki usiłował prowadzić zebranie. Od czasu do czasu słychać było jego głos, oznajmiający: „Przechodzimy do 4-go punktu porządku dziennego”.

Na lewicy na to odpowiadano: „I owszem, ale bez pana! Pan

nie będzie miał dziś posiedzenia! Pan nie będzie przewodniczył! Za damy przerwaną obrad” i t. d.

P. Osiecki wreszcie skapitulował częściowo i poddał pod głosowanie wniosek o przerwaniu obrad, konstatając natychmiast, tym razem bez wątpliwości, że większość jest przeciwna przerwaniu obrad. To go jednak nie uratowało, obstrukcja trwała dalej. Zjawili się nawet na trybunie jacyś mówcy z prawicy, ale wreszcie po 20 minutach p. Osiecki skapitulował.

Przed kapitulacją rozległy się jeszcze różne wykrzykniki pomiędzy prawicą a lewicą, steno-

„psiakrew” i tempodobnych wyrażań nieparlamentarnych. Wreszcie, gdy p. Osiecki znikł z trybuny marszałkowskiej, nastąpiła cisza.

Po 5 minutach przewodnictwo objął marszałek Rataj i posiedzenie potoczyło się dalej spokojnie aż do końca już bez żadnych incydentów.

Na zaznaczenie zasługuje chyba tylko to, że po raz czwarty spadała z porządku dziennego dyskusja nad expose p. Grabskiego. Ma ona wejść pod obrady, tak przynajmniej zapowiadano, na posiedzeniu w dniu 23 lipca. Błogosławieni, którzy w tę zapowiedź wierzą. St. Gr.

Ostateczne uchwalenie ustawy amnestyjnej.

Na posiedzeniu sejmku, przewodniczący wicemarszałek Osiecki oświadczył, że prezes sądu najwyższego zawiadomił o uwzględnieniu przez sąd najwyższy mandatu posła Włodzimierza Kalinowskiego z klubu białoruskiego.

Ustawę o organizacji najwyższych władz wojskowych odesłano do komisji wojskowej.

Przystąpiono do trzeciego czytania ustawy o amnestji. Przemawiali posłowie Gruszka (P. S. L.), sprawozdawca Bittner (Ch. D.) i ks. Ilkow (klub białoruski), poczem przystąpiono do głosowania.

W drugim czytaniu przyjęto poprawkę, że amnestja obejmować będzie okres czasu do 3 maja włącznie. Obecnie była po-

prawka ks. Lutostawskiego, aby termin ten ponownie cofnąć do 3 marca. W głosowaniu przez drzwi poprawkę te przyjęto 155 głosami przeciw 142.

Art. 3 punkt D mówi, że amnestja nie stosuje się do umyślnego pozbawienia życia człowieka. Ks. Lutostawski wniósł, aby dodać słowa: „niezależnie od pobudek”.

Dalej przyjęto poprawkę posła Gruszki, aby amnestja nie stosowała się do tajnego gorzelnictwa „Jeżeli czyn jest zbrodnia”.

Odrzucono poprawkę ks. Lutostawskiego, dotyczącą przestępstw, popełnionych przez osoby narodowości niepolskiej, a pochodzące z okręgu sądu apelacyjnego we Lwowie.

Cała ustawa w trzecim czytaniu przyjęta. Rezolucji posła Ilkowa wicemarszałek Osiecki nie poddał pod głosowanie, uważając, iż nie można zrywać rządu, aby w pierwszym rzędzie uwzględnić element włosciański w Małopolsce, gdyż ustawa musi się stosować do wszystkich.

Hołd sejmku dla marszałka Piłsudskiego.

Przystąpiono do sprawozdania w sprawie uposażenia dla byłych prezydentów Rzeczypospolitej. Referował poseł Zdziechowski (Z. L. N.) i zaznaczył, że ustawa przyznaje prezydentom uposażenie według stopnia służbowego i odpo-

wiednie zaopatrzenie wdowie, sierocie i jego rodzinie. W razie wstąpienia b. prezydenta do służby państwowej, ma on wybór między uposażeniem honorowym, a służbowym. Odnosi się to także do wypadków wybrania b. prezy-

denta do sejmku i senatu. Osobny artykuł przyznaje te same prawa Naczelnikom państwa, powołanemu na stanowisko uchwałą sejmku ustawodawczego z dnia 20 lutego. Pos. Debski w imieniu PSL i NPR zgłosił następującą uchwałę:

„Sejm stwierdza, że marszałek Józef Piłsudski, jako Naczelnik państwa i Naczelnik Wódz, zasłużył się narodowi. Uchwała ta winna być wydrukowana w „Dzienniku Ustaw” i opublikowana w granicach wiejskich i mie-

skich” (oklaski na lewicy i centrum).

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu, a wniosek posła Debskiego przyjęto 162 głosami przeciw 88.

Obstrukcja lewicy w odpowiedzi na prowokację p. Osieckiego.

Gdy wicemarszałek Osiecki oświadczył, że przystępuje się do punktu porządku dziennego, zerwała się burza na ławach „Wyzwolenia”.

Posel Bagiński zgłosił wniosek o formalny o przerwaniu posiedzenia i odbycie konwentu seniorów wielką wrzawą na lewicy.

Wicemarszałek Osiecki: W jakim celu? Zwolnienie konwentu seniorów należy do marszałka i nie widzę do tego podstawy.

Posel Bagiński postawił ponownie wniosek o przerwanie posiedzenia na krótką chwilę dla uspokojenia się izby (głosy protestu i hałasy na lewicy).

Wicemarszałek zarządził głosowanie, poczem oświadczył: Izba nie życzy sobie przerywać posiedzenia.

Posel Putek: W sprawie formalnej. Zarządzenia p. wicemarszałka w sprawie głosowania nad wnioskiem posła Bagińskiego nikt

w izbie nie słyszał. Dopiero teraz dowiadujemy się o głosowaniu. Postawiliśmy wniosek, albowiem nie jesteśmy zadowoleni z formalnego prowadzenia obrad w tej izbie.

Wicemarszałek Osiecki poddaje wniosek posła Bagińskiego powtórnie pod głosowanie.

Wśród nieustannej wrzawy powstaje gwałtowna sprzeczka między posłem Kosydarskim a grupa

„Wyzwolenia” (bicie w pulpity na lewicy).

Wicemarszałek poddaje pod głosowanie wniosek posła Putka. Wniosek otrzymuje mniejszość (głos: Pan marszałek się myli).

Proszę o uszanowanie uchwały izby (oklaski na prawicy, a ciągłe bicie w pulpity na lewicy).

Wicemarszałek dwukrotnie przywołuje do porządku posła Rudzińskiego.

Wśród ciągłych hałasów i bicia

w pulpity, wicemarszałek ogłasza przystąpienie do 4 punktu porządku dziennego, t. j. do dalszej rozprawy nad ustawą o opiece społecznej. Wśród ogłaszającej wrza wy poseł Kozłowski (Z. L. N.) zgłasza poprawki do art. 8 i 17 ustawy. Słów jego nie słychać.

Wicemarszałek Osiecki: Wobec niemożności dalszego prowadzenia obrad, przerywam posiedzenie na 5 minut.

Marsz. Rataj objął przewodnictwo i prowadził spokojnie obrady

Po 5-minutowej przerwie przewodnictwo obejmuje marszałek Rataj.

Posel Janeczek („Piast”) proponuje skreślenie ustępu I w art. 17.

Posel Heller (Kolo żydowskie) proponuje dodatek do art. 21, ustanawiający, iż spory mają być rozstrzygane również i na drodze sądowej.

Posel Potoczka („Piast”) proponuje skreślenie w art. 22 punktu A, który przewiduje współdziałanie ministerstwa pracy z głównym urzędem ziemskim w sprawie osiedlenia. W art. 24, aby polecono wykonanie ustawy oprócz ministrowi pracy i opieki społecznej, również ministrowi spraw wewnętrznych.

Posel Heller stawia poprawkę, aby przy ustaleniu składu rady uwzględniono udział mniejszości narodowych.

Posel Kozłowski (ZLN) prosi aby ustawa obowiązywała od początku roku kalendarzowego, następującego po tym roku, w którym uchwalą się ustawę o finansach samorządów.

Po wyczerpaniu dyskusji, sprawozdawca poseł Praussowa wypowiedziała się co do wniesionych poprawek.

Przystąpiono do głosowania.

Posel Kozłowski wniósł poprawkę, aby w art. 2 skreślono punkt, głoszący, że opieka społeczna obejmuje w szczególności opiekę nad więźniami po odbyciu kary. Poprawkę tę odrzucono 142 głosami przeciw 141. Do art. 5 przyjęto poprawkę posła Kozłowskiego, nadająca temu artykulowi następujące brzmienie: „Rozgra-

niczenie obowiązków opiekuńczych gminy powiatu, województwa i państwa określi osobna ustawa samorządowa”.

Art. 6 nakłada na państwo te wydatki, połączone z opieką społeczną, które przekraczają możliwość świadczenia związków komunalnych.

Posel Langner zaproponował dodatek: „i gmin wiejskich”.

Poprawkę tę przyjęto.

Art. 22 przyjęto w nowej redakcji rządowej, przyczem uwzględniono poprawkę posła Langnera.

Do art. 24, który poleca wykonanie ustawy ministrowi pracy i opieki społecznej, przyjęto poprawkę rządową, a następnie poprawkę posła Potoczka. Sama ustawa przyjęta w drugim czytaniu.

Rezolucje będą głosowane przy trzecim czytaniu. Posel ks. Styczyński (ZLN) referował sprawę rozciągnięcia ubezpieczenia społecznego na obywateli państw obcych. Komisja rozmyślnie rozszerzyła przedłożenie rządowe o tyle, że objęło nie tylko odszkodowanie w razie nieszczęśliwego wypadku przy pracy, lecz także ubezpieczenie na starość, w razie niezdolności do pracy, na wypadek śmierci jakoteż i braku pracy.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Po referacie posła Greissa, uchwalono w drugim i trzecim czytaniu ustawę o podwyższeniu składki państwowej w centralnej kasie spółek rolniczych do 6 miliardów, a gwarancji państwowej do 50 miliardów, przyczem uchwalono następującą rezolucję:

„Wzywa się rząd, aby ze składki państwowej i gwarancji państwowej przyznanej centralnej kasie spółek rolniczych w Warszawie mogły korzystać również kasy gminne pożyczkowo-oszczędnościowe”.

Pe referacie posła Seydy (ZLN) przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o ratyfikacji układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Dreźnie dnia 1 maja b.r. Chodzi tu o przedłużenie terminu w ciągu którego surowce i półfabrykaty mogą bez opłat być przewożone z polskiej części G. Śląska do niemieckiej i naodwrot do zakładów przemysłowych, gdzie są użytkowane i przerabiane.

Posel Sokolnicka (ZLN) referowała ustawę o państwowych stypendjach oraz innych formach pomocy dla słuchaczy szkół akademickich.

Wobec przyjęcia jednej poprawki, odroczone trzecie czytanie do następnego posiedzenia, jak również głosowanie nad rezolucją.

Następnie izba przystąpiła do wyboru jednego członka do komitetu dyrekcyjnego P.K.O. Głosowano kartkami.

Po złożeniu kartek, przystąpiono do następnego punktu.

Posel Wierzbicki (ZLN) referował w imieniu komisji przemysłowo-handlowej nowelę do ustawy z dnia 29 października 1920 r. o współdzieleniach. Ustawa ta w zetknięciu z życiem okazała się niewystarczającą, dlatego ją uzupełniono. W komisji wyłoniła się tylko sprawa co do zniesienia artykułu 81, dotyczącego sprawy,

komu ma przyspaść majątek współdzielni, w razie jej likwidacji.

Zapatrzywanie przeważnej części komisji przypuszczało możliwość podziału majątku między pozostałych członków. Dawniejszy artykuł nie dopuszczał tej możliwości i bronił majątek od przejścia na własność członkom. Był wniosek mniejszości, by to pierwotne brzmienie artykułu 81 utrzymać. Sprawozdawca, po porozumieniu się ze wszystkimi stronictwami, zgłasza akces do tego wniosku mniejszości, tak, że cała nowela mogłaby przejść jednogłośnie.

Wice-minister Makowski w imieniu rządu przychyliła się również do wniosku mniejszości. — Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu z art. 81 według wniosku mniejszości, który przyjęła także i większość.

W imieniu komisji prawniczej poseł Lypacewicz przedstawił ustawę, upoważniającą zarządy gmin do czasowego zajmowania wszelkich lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania.

Ustawę przyjęto w drugim czytaniu. Trzecie czytanie odroczone wobec przyjęcia poprawki w drugim czytaniu.

Wice-marszałek Moraczewski ogłasza wynik wyboru członka komitetu dyrekcyjnego P. K. O. Otrzymali głosy: poseł Gruszka 167, Lypacewicz 86, głosów rozstrzelonych 2. Wybrany został poseł Gruszka (PSL).

Posel Bobowski (ChD) referował nowelę do ustawy o kasach chorych. Chodzi o drobne zmiany

które stały się konieczne z tego powodu, że upłynął termin organizacji kas chorych i urzędów ubezpieczeniowych. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu oraz uchwalono rezolucję:

„Wzywa się rząd do przedłożenia w terminie 6-tygodniowym noweli do ustawy o kasach chorych”.

Przystąpiono do sprawozdania komisji oświatowej o wniosku klubu białoruskiego w sprawie przesładowania szkolnictwa białoruskiego.

Posel Rymer zaproponował odłożenie tego punktu. Udzielono jednak głosu referentowi, posłowi Taraszkiewiczowi, który przedstawił rezolucję, przyjęta przez komisję.

Marszałek oświadczył, że wobec tego, iż poseł Taraszkiewicz, pomimo próśb blura sejmku, nie oddał tych rezolucji do powielenia, przeto nie mogą być dziś przegłosowane i muszą być odłożone do następnego posiedzenia.

Po krótkim sprawozdaniu posła Kozłowskiego (ZLN) przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę, podwyższającą kary i odszkodowania w postępowaniu administracyjno-karnem i dyscyplinarnym władz administracyjnych i samorządowych w b. dzielnicy au strjackiej. Kary te były dotychczas nie podwyższone i nieraz śmiesznie niskie. Opiewały bowiem na kilka koron.

Posel Rudnicki (ZLN), jako sprawozdawca komisji przemysłowo-handlowej przedłożył sprawozdanie o swoim wniosku w sprawie legalizacji cechów w b. zaborze rosyjskim.

Rezolucję przyjęto.

Spady z porządku dzisiejszego punkty 16, 17 i 18.

Następnie izba przeszła do sprawy wzdania komisji opieki społecznej o wniosku posła Holeczki w sprawie naruszenia przez rząd aktu fundacyjnego ks. Lubomirskich i fundacji im. Helców w Krakowie.

Rezolucję komisji izba przyjęła.

Posel Poniatowski uzasadniał nagłość swego wniosku w sprawie zakazu wywozu drzewa. Badania, dokonywane przez komisję rolną, wykazały, że poglądy o wielkim zalesieniu Polski jest już dzisiaj przestarzały.

Obecnie wobec potrzeb na odbudowę Polska nie ma ani jednego metra drzewa na eksport. Liczymy się z potrzebami skarbu i dlatego wniosek nie dotyczył tych gatunków drzewa, które nie mogą być odpowiednio zużyte w kraju, t. j. najwyższych gatunków drzew i wogóle drzewa twardego, natomiast co do innego materiału, musi być utrzymany zakaz wywozu do czasu, kiedy rząd odpowiednio ureguluje sprawę opłat wywozowych.

Nagłość wniosku przyjęto, a wobec sprzeciwu omawiania meritum, sprawę odłożono i odesłano do komisji przemysłowo-handlowej, wyznaczając jej termin do dnia 23 lipca.

Złożył jeszcze ślubowania nowy poseł Stanisław Jasiński, który wszedł do izby w miejsce posła Wojewody.

Następne posiedzenie dnia 23-go lipca o godz. 3.

Do tego czasu komisja rolna ma zatwierdzić kredyt 10 miliardów na pomoc rolną, zakres działania ministerstwa reform rolnych, sprawę parcelacji i osadnictwa oraz opłat za zwierzeta w obrocie handlowym.

Komisja budżetowa sprawę podwyższenia emisyj i uporządkowania finansów komunalnych.

Komisja skarbową — podatek majątkowy, sprawę biletów złotych i złotych obliczeniowych.

Komisja opieki pracy — ustawę o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Komisja przemysłowo-handlowa sprawę zakazu wywozu drzewa.

O godz. 7.15 posiedzenie zamknięto.

Niestychna bezczelność senatu gdańskiego

Odpowiedź na notę polską w sprawie wydalania Polaków.

GDĄŃSK, 28 czerwca. (Pat) — W odpowiedzi na notę gen. komisarza Rzeczypospolitej w Gdańsku z dnia 26 b. m., w sprawie wydalania z Gdańska 16 obywateli polskich, domagająca się traktowania obywateli polskich w myśl art. 104 traktatu wersalskiego, senat gdański wystosował dnia 26 b. m. do generalnego komisarza Rzeczypospolitej notę, na wstępie której wyraża ubolewanie, że rząd polski nie cofnął tego zarządzenia, wydalającego z Polski 16 obywateli gdańskich w odpowiedzi na wydalenie tyluż obywateli polskich z Gdańska, poczem oświadcza, że ustepliwłość senatu gdańskiego w sprawie wydalania, ujawniona w jego nocie z dnia 18 b. m. była wyraźnie uzależniona od cofnięcia przez rząd polski zarządzenia wydalającego, czyli innymi słowy, senat gdański oświadcza, że skoro warunek ten nie został spełniony, senat nadal będzie wydalal obywateli polskich.

W dalszym ciągu nota gdańska oświadcza, że w sprawie wydalania senat gdański okazał ustepliwłość, posuniętą do najdalejzych granic wobec życzeń rządu polskiego. Na wysunięte obecnie żądanie Polski przyznania obywatelom polskim na obszarze wolnego miasta tych samych praw, z wyjątkiem praw politycznych, jakie posiadają obywatele w Gdańsku, senat zgodzić się nie może. Art. 104 traktatu wersalskiego, na który powołuje się nota generalnego komisarza, nie zawiera żadnej podstawy dla takiego żądania. — Nota zaznacza dalej, że rząd polski zajął stanowisko sprzeczne z prawem i łamie przyjęte na siebie i obowiązujące umowy. Żądanie Polski ludność Gdańska odrzuca jako szantaż. Wobec tego senat gdański przedłożył sprawę wydalania 16 obywateli gdańskich z Polski do rozstrzygnięcia wysokiemu komisarzowi ligi narodów.

Z KUZNI PRAW

NADUŻYCIA W LWOWSKIEJ DYREKCJI ROBÓT PUBLICZNYCH.

Sejmowa komisja robót publicznych powzięła uchwałę, aby rząd przyszedł z projektem gospodarki drogowej, obejmującej całe państwo, przy uwzględnieniu stosunków finansowych samorządów. Przyjęto również rezolucję posła Hryckiewicza, aby wezwać rząd do poczynienia energicznych kroków celem rewindykacji maszyn drogowych, zabranych przez zaborców.

Po referacie posła Posadzkiego przyjęto następującą rezolucję:

„Wzywa się rząd, aby zbadał sprawę awansów w dyrekcji robót publicznych we Lwowie, Taropolu i Stanisławowie i spowodował przesunięcie służbowe do wyższych kategorii plac na podstawie kwalifikacji, lat służby, wartości technicznej i przy odpowiednim ustosunkowaniu — do innej dyrekcji.

2) Aby pociągnął do odpowiedzialności służbowej dyrekcję robót publicznych we Lwowie za nieprzeprowadzenie nakazanej w r. 1922 redukcji personelu, zwłaszcza na stanowiskach wyższych.

3) Aby uregulował sprawę stosunków służbowych dozorców rzecznych, konduktorów drogowych i pracowników na stacjach rzecznych w Małopolsce przed przyjęciem tychże na etat państwowy“.

O LIKWIDACJI OBOZÓW DLA INTERNOWANYCH.

Sejmowa komisja administracji na wniosek przedstawiciela rządu przekazała komisji ochrony pracy wniosek w sprawie uwolnienia pracowników i funkcjonariuszy samorządowych od przysmusu należenia do kasz chorob. Również na wniosek przedstawiciela min. spr. wewnętrznych postanowiono odłożyć debaty nad tymczasową ordynacją powiatowa dla b. zaboru pruskiego.

Ministerstwo spraw wewnętrznych jeszcze w roku bieżącym przedstawi sejmowi projekt ordynacji wyborczej do ciał samorządowych.

Posel Tugutt w imieniu nadzwyczajnej komisji sejmowej do zbadania obozu jeńców zdał sprawozdanie, z którego wynika, że stan administracji obozów stoi na wysokości zadania. W trzech obozach: w Kallszu, Szczepiornie i Strzałkowie znajduje się 5476 osób. Po dyskusji przyjęto rezolucję:

„Sejm wzywa rząd:

1) do stopniowego i śpiesznego zlikwidowania obozów dla internowanych, zalecając zarazem wyasygnowanie funduszy na rozbudowę warsztatów rzemieślniczych, w których internowani mogliby nabierać świadomości, ułatwiających im zdobycie pracy.

2) aby po likwidacji tych obozów zwrócił grunta właścicielom i odszkodował poniesione przez nich straty.

UBEZPIECZENIE OD NIESZCZESLIWYCH WYPADKÓW.

Sejmowa komisja ochrony pracy przyjęła w trzecim czytaniu projekt ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków. Referentem na plenum wybrano posła Regera.

PODWYŻKI STATYSTYCZNE DLA KOLEJARZY.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji komunikacyjnej toczyła się dyskusja nad sprawą kolejowego urzędu wagonowego. Większość mówców stanęła na stanowisku że główną przyczyną deficytów kolejowych jest zła gospodarka wagonowa. Rezolucję w tej sprawie nie powzięto na razie.

Następnie poseł Hausner (PPS) referował sprawę grożącego strajku kolejowego. Obecny na posiedzeniu przedstawiciel min. kolei żelaznych dawał wyjaśnienia. Po dyskusji przyjęto rezolucję posła Ostrowskiego (Piast) treści następującej:

„Komisja przyjęła do wiadomości oświadczenie rządu, w myśl którego rząd wyrówna pracownikom kolejowym wzrost drożyzny według ścisłych danych głównego urzędu statystycznego“.

Ostatnie chwile królestwa rumuńskich w Polsce.

ŁANCUT, 28 czerwca. (Pat). Królowa Maria udała się o godz. 10 rano na przejażdżkę konną. Towarzyszyli jej pp. Potoccy oraz kilku oficerów ze świty polskiej i rumuńskiej. Przejażdżka trwała dwie godziny.

Król Ferdynand zwiędzał tymczasem urządzenie pałacu, poczem udał się na przechadzkę do ogrodu. Około godz. 12 król w towarzystwie kilku panów udał się przed pałac i oczekiwał powrotu królowej. Chwilę powrotu królowej do zamku zdjęto kinematograficznie. O godz. 1 odby-

ło się śniadanie, po którym goście udali się do biblioteki. Po południu zwiędziono stadninę. Wyjazd pary królewskiej z Łańcuta nastąpił o godz. 18. Pociąg, wiozący rumuńską parę królewską, przybędzie o godz. 22 do Lwowa. Tutaj nastąpi oficjalne pożegnanie przez przedstawiciela Prezydenta Rzeczypospolitej i władz centralnych oraz przez osoby, przydzielone do świty.

Pociąg królewski ze Lwowa do granicy nie zatrzyma się na żadnej stacji.

„Temps“ o armji polskiej.

PARYŻ, 28 czerwca. (Pat) — Specjalny korespondent „Tempsa“ opisując szczegóły pobytu królewskiej pary rumuńskiej w Warszawie, pisze m. in. z powodu rewji wojskowej na polach mokratorskich:

„Co się zaś tyczy wartości armji polskiej, zarówno samego wojska, jak i dowództwa, to szereg rzeczoznawców i dowódców austro-węgierskich zapewnił mi, że jest ona bezsprzecznie pierwszorzędna. Stwierdził to zresztą w czasie pobytu swego w Polsce

marszałek Foch. Kiedy się widzi obszary polskie pokryte świetnie zapowiadającymi się zbiorami, spokój i ład, panujące w całym kraju, który jest oddany pracy, kiedy się stwierdziło sprawność kolei żelaznych, sprężystość administracji, a także rozwój przemysłu, potem kiedy widzi się Warszawę, która jest jak piękna twarz, uderzająca zdrowiem i żywotnością, widok armji dopełnia całości i jest dowodem wielkiego postępu, jaki osiągnęła Polska w ciągu ostatnich 4 lat“.

Sprawa dóbr żywieckich.

Na połączonym posiedzeniu tajnym komisji spraw zagranicznych i prawniczej poseł Putek referował wniosek klubu Z. L. N. i „Wyzwolenia“ w sprawie dóbr żywieckich, które należały do b. arcyksięcia Karola Stefana. W dyskusji jaka się wywiązała po referacie, przedstawiciele wszystkich stronnictw stanęli na stanowisku, że traktat w St. Germain oddaje dobrą członków b. dynastji Habsburgów na rzecz państwa polskiego, zgodnie z postanowieniem traktatu wersalskiego, który te sprawy normuje, tak samo, odnośnie

do dóbr prywatnych członków b. domu panującego w Niemczech. Stronę polityczną, względnie dyplomatyczną tej sprawy postanowiono przekazać do załatwienia specjalnej podkomisji. W podkomisji tej p. minister spraw zagranicznych Seyda przedstawił odnośny materiał.

Pozatem wysłuchano referatu posła Reicha w sprawie repatriacji z Rosji i postanowiono zwrócić się do ministerstwa spraw zagranicznych z prośbą, aby dolożyło starań celem zakończenia akcji repatriacyjnej.

List papieski w sprawie okupacji Ruhry.

RZYM, 28 czerwca. (Pat) — List papieża do kardynała Gaspariego wywołał ogromne wrażenie. „Messagero“ przytacza, że papież, zgodnie ze swym planem postępowania po raz pierwszy w Genewie, a następnie w encyklice wykazał, że sprawa zagłębia Ruhry obchodzi go żywo.

„Messagero“ kładzie nacisk na twierdzenie, że list papieża nie został spowodowany jakimkolwiek specjalnym faktem. I nie można w żaden sposób, pisze „Messagero“, dopatrywać się w tym liście naruszenia neutralności w odniesieniu do zatargu francusko - niemieckiego. List bowiem papieża wyraźnie przyjmuje zasadę, że ewakuacja strefy okupowanej, może nastąpić je-

dynie stopniowo z chwilą, kiedy dłużnik okaże dobrą wolę w kierunku spłacenia swych zobowiązań.

RZYM, 28 czerwca. (Pat) — Wielkie zdziwienie wywołał fakt, że tekst listu papieskiego, opublikowany w „Osservatore Romano“ różni się od tekstu, ogłoszonego dzisiaj w prasie. W tekście oficjalnym ustęp o gwarancjach, które mają być udzielone w zamian za zniesienie okupacji, zawiera wyrażenie: „Przy okupacji nie można zastosować gwarancji mniej przykrych“. W tekście, rozesłanym prasie i wydrukowanym przez pisma włoskie użyto zamiast wyrażenia „mniej przykrych“ — „mniej zniechędzone“.

Prześladowanie Polaków w Niemczech.

Co mówił poseł Baczewski w sejmie pruskim.

BERLIN, 28 czerwca. (Pat) — „Berliner Tageblatt“ zamieszcza pełny tekst mowy, wygłoszonej przez polskiego posła Baczewskiego w sejmie pruskim. Poseł Baczewski przytacza znowu szereg faktów, dotyczących uposledzenia Polaków w Niemczech i porównywie prawa Polaków w Niemczech z prawami Niemców w Polsce. W Niemczech nie istnieje ani jedna szkoła polska, podczas gdy w Polsce jest 1500 szkół niemieckich. Za zaprzeczenia prawicy mówca przytacza art. gazety niemieckiej „Deutsche Allg. Zeit.“

w którym korespondent tego pisma zdaje sprawę z kongresu nauczycielsko-szkół niemieckich w Polsce, odbywającego niedawno w Łódzi i zaznacza, że w kongresie tym wzięła udział bardzo znaczna liczba nauczycieli szkół niemieckich w Polsce. Sprawozdanie to, mówił pos. Baczewski, jest najlepszym dowodem istnienia wielkiej liczby szkół niemieckich w Polsce. Mówca podkreśla w końcu, że w podobny sposób uposledzeni są w Niemczech duńscy i niemieccy, którzy nie mają swych szkół narodowościowych.

Stosunki japońsko-sowieckie.

LONDYN, 27 czerwca. (Pat) — Ze strony japońskiej oświadcza, że nieścista jest wiadomość, jakoby Japonia zgodziła się uznać deklaratywie, jako rząd rosyjski.

Japonia zgodziła się jedynie na konferencję, mającą na celu ustalenie podstaw do oficjalnych rokowań w sprawie Syberji i rybołówstwa na Sachalinie.

Niemcy walczą ze spadkiem marki.

BERLIN, 28 czerwca. (AW). Rząd niemiecki prowadził energiczne zabiegi ku uzyskaniu funduszy, celem kontynuowania akcji wspierania waluty niemieckiej.

Zabiegi te polegały przedewszystkiem na zobowiązaniu banków do przejęcia asygnat skarbowych na sumę 50 milionów marek złotych i do ostatecznego spłacenia tej sumy, która dotychczas została pokryta w wysokości 5 proc. Na posiedzeniu z przedstawicielami banków oznaczono termin spłacenia pożyczki na 15 lipca r. b. Oprócz tego w wyniku konferencji ze sferami przemysłowo - handlowymi ustalono, iż obejmą one drugą część pożyczki dolarowej. W ten sposób rząd niemiecki uzyska poszukiwane fundusze.

BERLIN, 28 czerwca. (AW). W związku z ostatnimi rozporządzeniami dewizowymi brak marki polskiej i walut

wschodnich na rynku dewizowym niemieckim daje się dotkliwie we znaki. Sfery zainteresowane szukają sobie drogi w ten sposób, że wymieniają dolary bezpośrednio na marki polskie, pomijając transakcje z walutą niemiecką.

„Der Deutsche Handelsdienst“ donosi, że obroty walutami wschodnimi zostaną wznowione w dniach najbliższych.

BERLIN, 28 czerwca. (AW). Z powodu zabronienia wolnych obrotów giełdowych w Niemczech, znalazły się sfery zainteresowane w tak niespodziewanej sytuacji, że w Hamburgu i Londynie wogóle nie notowano w pierwszych dniach kursu walut i dewiz. Handel rzucił się do obrotów asygnatami dolarowymi, które zastąpiły dolary. Istnieje obawa, że asygnaty dolarowe torować będą drogie dolary, wobec tego cały zakaz i regulacja stosunków giełdowych niemieckich będzie chybiona.

ZDROWIE BONAR LAWA. LONDYN, 28 czerwca. (Pat). W stanie zdrowia b. premiera Bonar Lawa nastąpiła lekka poprawa,

która pozwoli mu na wyjazd do południo-angielskiego miejscowości kąpielowego.

Belki żelazne nowe

wszelkich profilów i podług wymiarów dostarczają:

składy żelaza

S. Prywes Sp. Akc. Warszawa

Zamówienia przyjmuje przedstawiciel na Łódź i okolice:

skład żelaza i metali

H. Warszawski, Łódź

8904-1 Piotrkowska 107—tel. 822.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

podaje do wiadomości, że rodzice dzieci, zbadanych przez pp. lekarzy, mają się zgłosić do kancelarii, Wólczańska 21, pomiędzy 6—8 codziennie, w celu załatwienia formalności wyjazdu i zapewnienia miejsca na kolonjach w Ciechocinku. Dla młodzieży szkół średnich organizuje się oddzielna grupa. Ponowne badanie nowych kandydatów (ek) odbędzie się w poniedziałek, 2-go lipca od 5—8 popoł.

099-1 **Tow. Przyjaciół Dzieci.**

Kto wynajdzie?

mieszkanie 2-3 pokojowe z kuchnią i wygodami

Sowiec wynagrodzą pośrednictwo.

Zgłosić się: Wólczańska 91, Fabryka Maszyn „Keg“ do inż. K. Kona. 859-3

Pobór, odroczenia i ulgi wojskowe.

Obecnie odbędzie się przegląd mężczyzn urodzonych w r. 1900 i 1901, którzy otrzymali odroczenia z art. 61, ust. tymczasowej o służbie wojskowej.

Na przeglądzie rozpatrywane będą podstawowe warunki tych mężczyzn, dla dalszego odroczenia w myśl powyższego artykułu.

Mężczyźni ci albo otrzymają droczenia do czasu poboru roczka 1903, albo też wcieleni zostaną razem z rocznikami 1902.

Rozporządzenie to ma na celu unormowanie napływu tych, którym dotychczas w różnorodnych terminach służbę odraczano, wobec czego co pewien czas napływali do oddziałów utrudniając normalne wyszkolenie.

Przegląd mężczyzn, którzy z jakichkolwiek bądź ważnych przyczyn nie stawili się do obecnego poboru, i, którzy wpisani zostali na listę nr. 3, odbędzie się nie jak to miało być od dnia 10 lipca lecz termin ten ze względu na żniwa przeniesiono na 15 sierpnia do 15 września.

Również rezerwiści roczników 1883 — 92, którzy na zebraniach kontrolnych wpisani zostali na listę kontrolną nr. 2 (ci, którzy już byli na przeglądzie) również będą

ni będą w tym terminie celem ustalenia ich stosunku do służby wojskowej.

Po dniu 10 lipca wyznaczony będzie termin, w czasie którego mają się zgłosić do przeglądu mężczyźni rocznika 1902, którzy z jakichkolwiek bądź ważnych usprawiedliwionych powodów nie zgłosili się na komisję poborową. W czasie od 16 lipca do 11 sierpnia odbędą się ćwiczenia odroczone z roczników 1897 i 1896.

W tymże czasie odbędą się ćwiczenia oficerów tych roczników, którzy z jakichkolwiek bądź powodów dotychczas ćwiczeń nie odbyli.

W czasie tym ćwiczyć będą wszyscy odroczeni a więc pierwszym rzędzie nauczyciele, uczniowie (i medycy) oraz mogą odbywać ćwiczenia i ci z rocznika 1895 którzy w czasie ćwiczeń tego rocznika ćwiczyć się nie będą mogli.

W czasie tych ćwiczeń odroczeni nie utrzymać mogą tylko ciężko chorzy i winni oni odpowiednio podania wnosić do P. K. U. do dnia 10 lipca.

Przyznawane będą również odroczenia studentom ostatniego roku (bip)

Pięciodniowe kursy metodyczne dla nauczycieli.

W związku z organizowanymi przez kuratorium pięciodniowymi kursami metodycznymi dla nauczycielstwa i pracowników oświatowych, zwrócił się kuratorium O. S. L. do inspektorów szkolnych ze specjalnym okólnikiem. W okólniku tym podkreślone jest wielkie znaczenie tych kursów, oraz położony nacisk na to, aby inspektorzy szkolni w Kaliszu, Koninie, Łodzi, Piotrkowie i Radomsku postarali się o

zapewnienie słuchaczom tych kursów noclegów i odpowiedniej sali wykładowej. Kursy te przewidują w programie swym na pierwszym stopniu metodykę języka polskiego i rachunków, jak również organizację pracy oświatowej, bibliotek i wychowania fizycznego. Program wyższego stopnia tych kursów przewiduje metodykę geografii Polski, przyrody, kultury, ekonomii politycznej i ustroju Polski. (bip)

Wystawa sztuki graficznej w „Grand-Hotelu“.

Gdy miasto nasze odwiedza wysocki urzędnik lub kina pokazują obraz „wstrząsający“ o 10 km. długości; lub gdy przyjeżdża na produkcję jakiś zdegenerowany blazen piosenkarz w rodzaju Werdyjskich, cała Łódź znajduje się w stanie hysterji, a gdy łodzianom czynią zaszczyt światowi malarze, artyści, jak: Corinth, Slevogt, Gaul, Orlik, Thoma, Ury, Pechstein, Eugen, Spiro, Chagall, Stuck i inni łodzianie pozostają obojętni.

Mówiono i pisano wiele o obojętności i negowaniu przez łodzian sztuki. Malarstwo, zresztą uznaje łodzianin o tyle, o ile ono daje mu imaginację przyrody, a więc przede wszystkim „naturalizm w sztuce“. Niewiele z pośród nich uznaje klasyków jak: Rembrandt'a, Velasquez'a, Rafael'a, Michele Angelo i innych i to tylko z pietyzmu, dla historii.

Wszak wiecznie nie można było malować jak wspomniany mistrzowie, wszak czas stawiał nowe zadania sztuce. W danym razie nazwałbyśmy epokę taką „regresem w ewolucji“. Trzy stulecia malarstwa, od renesansu do impresjonizmu tworzone na temat trzysta, quattrocenta i t. d. Wreszcie z impresjonizmem francuskim następuje nowa era. Z małymi warzającami malowano tak do początku XX stulecia.

Epoka eksperymentalna jest przełomowa. Należy więc z zainteresowaniem wnikać w jej istotę. O ile inteligencja cynicznie odnosi się do ostatnich kierunków w sztuce, prostodusz widzi w nich coś bardziej pokrewnego swemu duchowi, prawdopodobnie z powodów tkwiącego w nich prymitywizmu.

U nas publiczność wychowuje malarzy, gdyż ta mała garstka działających w Łodzi artystów pracuje dla chleba.

Niestety ten chleb ich samych zjada. Brak było dotychczas krytyki i śmiałości, by mówić szczerze. Publiczność wyhodowała sobie „artystów“, ci zaś karmia swą „malarskością“ publiczność. Stąd ta zupełna ignorancja w sprawach szczerzej sztuki, która w zachodniej Europie zdobyła sobie prawo obywatelstwa.

Obecnie zaś przechodzi się ze stadium eksperymentalnego do twórczości czysto syntetycznej.

Obecna wystawa sztuki graficznej, aczkolwiek nie wykazuje wszystkich kierunków w sztuce ostatniej doby, jest wielce cenna dla poznania choć w części zdobywcy ostatnich czasów, tembardziej, że są one reprezentowane przez najwybitniejszych mistrzów Zachodu w 1600 ekspozycjach.

Na wystawie przeważają dwa kierunki: impresjonizm (Liebermann Corinth Herogt, Orłowski i inni) i ekspresjonizm (Schwichtenberg Feigl-Huth i inni).

Cała wystawa daje dość szerokie pojęcie o tem, co i jak się obecnie tworzy i pozwala zrozumieć najostatniejsze tendencje w sztuce

ZŁOT SOKOŁ W CIESZYNIE.

KRAKÓW, 28 czerwca. (Pat)—Donoszą z Cieszyna: dnia 29-go i 30 b. m. odbędzie się w Cieszynie wielki zlot sokoł w całej Polsce. Za dwa dni przybywa do Cieszyna przeszło 7000 sokołów, w tem 3000 ćwiczących, 8000 młodzieży ćwiczącej i 1000 sokolic; oddział sokoła konnego i 1200 ćwiczących górnoślązaków. Przygotowania gniazda cieszyńskiego są na ukończeniu. Na dworcu w Cieszynie urzędzone będzie osobne biuro sokoła, które przydzielac będzie kwatery posiadającym karty uczestnictwa w zlocie. Przejazd kolejami znizony.

TABELKI POTRĄCEN

podatku dochodowego od wynagrodzeń służbowych oraz wykazy nabywać można: — w drukarni —

S. KĘDZIERSKIEGO ul. Andrzeja Nr. 15. 997-1

Kryzys w przemyśle

Zamykanie fabryk.

Już wczoraj donosiliśmy o zamykaniu fabryk na prowincji z powodu braku surowców.

Z tego samego powodu zamknięto fabrykę Silbersteina w Pabjanicach, oraz fabrykę firmy „Urbach i Bier“. Z powodu złej koniunktury zamknięto również fabrykę „Ksawerowo“ w Pabjanicach. (bip)

Strejk w fabryce.

W fabryce „B-ci Szwejkert“ w Konstancynie robotnicy zastrejkowali z powodu nieotrzymania podwyżki, której domagali się w wysokości 26 proc. (bip)

Strejk trykociarzy trwa.

W lokalu klubu rzemieślniczego odbyła się onegdaj konferencja między zainteresowanymi stronami w związku ze strejkem trykociarzy. Pracodawcy ofiarowali 25 proc., zaś robotnicy obstawiali przy 100 proc. podwyżce. Do porozumienia nie doszło i strejk trwa nadal. (bip)

Strejk stolarzy zlikwidowany.

Wczoraj w lokalu inspektoratu pracy odbyła się pod przewodnictwem inspektora Wojtkiewicza konferencja z przedstawicielami cechu majstrów stolarskich, związku żydowskiego majstrów stolarskich i związku zawodowego drzewnego. Ostatecznie stolarze otrzymali 45 proc. podwyżki i strejk został zlikwidowany. bip

Robotnicy ceglarni otrzymali 40 proc. podwyżki.

Pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza odbyła się wczoraj po południu konferencja w sprawie żądań robotników ceglarni. W konferencji brał udział przedstawiciel właścicieli ceglarni, oraz delegaci polskiego związku zawodowego.

Zebranie związku klasowego.

Wczoraj w dniu wczorajszym odbyło się w sali o. k. z. z. zebranie delegatów związku klasowego.

W sprawie urlopów przemawiał p. Danielewicz, który oświadczył, iż „wyjaśnienie“ ministerstwa sprawy właśnie nie wyjaśniło. Niby urlopy mają obowiązywać 8 i 15 dni kalendarzowych, więc nadal o urlopy prowadzić należy walkę, by zapłata stosowana była tak, jak nadal w roku zeszłym, gdyż sama ustawa pod żadnym względem nie została zmieniona.

Mówca również oznajmił, że sprawa strejkujących hafciarzy została załatwiona po przeszło 3 tygodniowym strejku i robotnicy otrzymali od 35 do 50 procent: przez to uregulowany został cenik i na przyszłość podwyżki stosowane będą według podwyżek w przemyśle włókienniczym.

Zebranie związku „Praca“.

Wczoraj w lokalu związków „Praca“ odbyło się zebranie delegatów fabrycznych.

Tematem obrad była obecna sytuacja w przemyśle włókienniczym i sprawa wystąpienia z nową akcją ekonomiczną wobec wzrastającej wciąż drożyzny i spadku marki polskiej.

Jako referent wystąpił p. Kulczyński który wskazywał, iż na razie nie można wystawiać żądań podwyższenia płac, wobec niewyjaśnionej sytuacji w przemyśle i groźby zamykania fabryk z powodu braku surowców i niemożności nabywania przez przemysłowców walut obcych.

Następny mówca p. Kazimierzczak wskazywał, że walkę o poprawę bytu należy po innym pro-

wodowego budowlanego. Robotnicy żądali podwyższenia płac o 60 proc. Po dyskusji doszło do porozumienia i robotnicy otrzymali 40 proc. podwyżki. (bip)

Rekawiczarki grożą strejkami.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja na skutek wystawionych żądań przez rekawiczarki podwyższenia zarobków o 80 proc. Po dłuższej dyskusji między zainteresowanymi stronami do porozumienia nie doszło, gdyż pracodawcy ofiarowali jedynie 30 proc. Ostatecznie konferencję przerwano i rekawiczarki zagroziły strejkami. (bip)

Zatarg w fabryce Richtera.

W dniu 27 b. m. w fabryce J. Richtera przy ul. Ks. Skorupki nr. 19 wynikł zatarg między robotnikami a zarządem na tle zamknięcia fabryki przez firmę na czas nieograniczony. Na interwencję chrześcijańskiego związku zawodowego, związku „Praca“ i związku klasowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza udało się zatarg zlikwidować. Robotnicy, którym nie przysługuje prawo urlopu, otrzymają zapłatę trzydniowego zarobku i zostaną zwolnieni, zaś robotnicy, którym przysługuje to prawo, zaczną pracować od dnia 2 lipca, w którym to dniu fabryka zostaje z powrotem uruchomiona. (PAP)

Zlikwidowanie bezrobocia szewców.

Strejk szewców w tych dniach został zlikwidowany. Robotnicy otrzymali następujące podwyżki: I-sza kategoria 30 proc., II-ga kategoria 45 proc. i III-cia cześćowo 50 proc. Nie wszyscy robotnicy III-iej kategorii uzyskali 50 procentową podwyżkę z powodu tego, że umowy, zawierane były nie zbiorowo, lecz indywidualnie. — w —

Mówca omawiał również sprawę opieki społecznej nad dzieckiem robotniczym, wyjaśniając jej znaczenie i wzywał robotników, by wpisywali się na członków za opłatą 2.000 mk.

W Łodzi jest około 200 dzieci robotniczych, umieszczonych w instytucjach tych, a obecnie zarząd stowarzyszenia opieki nad dzieckiem robotniczym ma zamiar otworzyć w najbliższym czasie jeszcze dwa przytuliska i wybudować własny gmach.

Co do sprawy podwyżki, to kwestja ta zajmuje się zarząd i będzie ona przedmiotem narad zjazdu związków.

Mówcy żądali w czasie dyskusji, by w razie przedsięwzięcia akcji zarobkowej — porozumieć się z innymi związkami zawodowymi.

wadzić torze, a żądania robotników winnyby obecnie wynosić 300 procent, gdyż w tym stopniu koszt utrzymania przerosły zarobki robotnika. Lecz na takie warunki przemysłowcy nie zgodziliby się, a strejk w obecnych warunkach nie jest wskazany.

Zmiane w zarobkach robotniczych trzeba by przeprowadzić za pomocą ustawy sejmowej, którąby podniosła zarobki do wartości przedwojennej.

Robotnik zarabia obecnie 15 procent tego, co zarabiał przed wojną.

Praca robotnika zależna jest od jego wynagrodzenia i władze winny przyjąć mu z pomocą w tej kwestji.

GRAND-KINO. Dziś Premjera!

„PRZEKŁĘTY“

Indyjski dramat w 6 akt. Violetta Napiórkowska.

W roli głównej piękna Początek o godz. 5 po poł. ostat. seans o godz. 9.30 wiecz. 83-1

Kilka uwag o dworcu kaliskim.

Łódź posiada od wielu lat dwa dworce, z których jeden pomimo, iż leży on na linii, łączącej bezpośrednio Warszawę z zachodem, przedstawia obraz nędzy i rozpaczy, zarówno pod względem zewnętrznym, jak porządkowym, a właściwie mówiąc nieporządkowym.

Nie mówiąc już o sali III klasy, stwierdzić należy, że sala klasy I i II nie byłaby uznana nawet za salę klasy IV w najmniejszym miasteczku Francji lub Niemiec.

Sala klasy III jest zwykle zbrojownią pokotem leżących ludzi, wśród których znaczny odsetek stanowią złoczyńcy i bezdomni, co nie wpływa stanowczo na poprawę bezpieczeństwa podróży, których napłis „występować się złodziei” od kradzieży całkowite nie zabezpiecza.

Metę te mają na dworcu obszerne pole do działania, okradając w tłoku, jaki wytwarza się przy wychodzeniu pasażerów, gdyż ogromny ten dworzec posiada zaledwie 3 wyjścia na 2 perony.

Plon zwiększa jeszcze ta okoliczność, że pasażerów zaczyna się wpuszczać na peron dopiero 15 minut przed odejściem pociągu; również pociągi miejscowe podstawa się dopiero 15 minut przed odejściem, tak, że dworzec staje się widownią dzikich scen.

Nie mniej dzikie sceny odbywają się przy kasach biletowych, których dworzec ten, pomimo, iż ruch na nim jest znacznie większy od

ruchu na dworcu warszawskim, posiada zaledwie dwie kasy, podczas gdy ten ostatni posiada cztery, przyczem sprawność kasjerów w tych kasach mogłaby służyć jako ideał włoskiego strejku.

Nic więc dziwnego, że częstemi są wypadki, iż ludzie przychodzący na dworzec na 10 do 15 minut przed odejściem pociągu, nie mogą wyjechać, gdyż nie są w możności nabyć biletów.

Większość kasjerów jest do tego stopnia ignorantami, że np. nie znają oni dystansów, nawet najpospolitszych i najczęściej używanych, co powoduje kilkuminutowe przerwy w sprzedaży biletów, wywołując uzasadnione sarkania podróżnych, zmuszonych nieraz przez godzinę wystawać w ogonku przed kasa.

Również wiele pozostawia do życzenia zachowanie się służby kolejowej na tym dworcu, która za chowuje się wielokrotnie po grubiańsku, używając rekocznym i traktując pasażerów jako „malum necessarium”.

Obserwując stosunki, panujące na tym dworcu dochodzimy do wniosku, że przewartościowanie przysłówie o nosie i tabace jest zupełnie.

Nie wstępimy, że władze kolejowe z całą energią wystąpią przeciwko podobnemu, na sztykanie wprost zakrawającemu traktowaniu podróżnych i przystąpią do na tychmiastowej sanacji tych stosunków.

Co uchwaliła powiatowa rada szkolna.

Na onegdajszym posiedzeniu rady szkolnej powiatowej rozpatrzone zostały cały szereg bardzo ważnych spraw, tworzący całość pracy rady szkolnej powiatowej.

Na wstępie przewodniczący rady szkolnej burmistrz m. Zgierza p. Świercz powitał p. inspektora nowego p. Zawadzkiego, wyrażając nadzieję, że praca jego będzie bardzo owocna i w harmonijny sposób ułoży się w stosunku do rady szkolnej powiatowej.

Jako pierwszy punkt porządku dziennego rozpatrywana była sprawa kursów wakacyjnych, którą referował inspektor Zawadzki. Referent zaznaczył, że na kurs metodyczny w Łodzi przyjmowani będą jedynie kandydaci na nauczycieli. W powiecie łódzkim kursy te bardziej niż są potrzebne, niż gdzieindziej, gdyż w powiecie tym jest 33 pr. nauczycieli wykwalifikowanych, 43 proc. warunkowo kwalifikowanych, a reszta bez kwalifikacji. Również w powiecie tym wiele posad nauczycielskich jest nieobsadzonych, co budzi nieprzychylny stosunek ludności do szkolnictwa, która twierdzi, że podatki płaci bezowocnie. Na cel niniejszy wydział powiatowy wyasygnował 3 miliony mk., ale nie jest to suma wystarczająca.

Po ożywionej dyskusji, przewodzonej nad referatem in-

spektora Zawadzkiego utworzono specjalną komisję kursów, w skład której weszli z ramienia rady szkolnej powiatowej p. Ochędalski, z ramienia inspekcji szkolnej sekretarz Dudziński i jako przedstawiciel wydziału powiatowego p. Szczerbiński.

Niniejszej ożywionej dyskusji wywołała sprawa oświaty pozaszkolnej, co do której szereg mówców wyrażał konieczność stworzenia specjalnej komisji dla tej tak bardzo ważnej dziedziny oświaty. Komisja taka działałaby przy radzie szkolnej powiatowej, a w skład jej wchodziłoby przedstawiciel wydziału powiatowego, rady szkolnej, inspekcji szkolnej i związku nauczycielstwa. Po dostatecznym omówieniu tej sprawy wybrano specjalną komisję z p. starostą Remiszewskim na czele, w skład której weszli p. inspektor Zawadzki i p. Ochędalski.

Następnie rozpatrywana była sprawa udzielenia koncesji szkole żydowskiej w Tusznynie, która w swoim czasie zamknięta była z powodu nieprzebrzeżenia przepisów o szkołach powszechnych. Wobec ustalenia faktu, że przepisy te obecnie w szkole są przestrzegane, udzielona została jej koncesja. Co zaś się tyczy podobnego faktu w szkole żydowskiej w Konstancynie, postanowiono wysłać tam odpowiednią komisję. (bip)

Inteligencja woli tańczyć niż obradować.

Dnia 27 b. m. o godz. 9 wieczór odbyło się w drugim terminie walne zebranie stowarzyszenia handlowców polskich.

Po odczytaniu protokołu i sprawozdania zarządu i komisji rewizyjnej, wybrano nowy zarząd, który upoważniono do wydalania ze stowarzyszenia członków, zalegających w składkach od 6 miesięcy. Uchwalono zorganizować sekcję ochrony pracy i upoważniono delegatów do komisji międzyzwiązkowej pracowników handlowych, by w porozumieniu z tą ostatnią, wystosowali memoriał do prezesa sądu okręgowego, Kamieńskiego, z prośbą, by sprawy pracowników handlowych o odroczone w wysokości trzymiesięcznej pensji za wymówienie posady w sądzie okręgowym rozpatrywano w trybie postępowania uproszczonego.

Zaznaczyć należy, że jakkolwiek w karnawale sala stowarzyszenia handlowców jest całkowicie zapełniona tańczącymi, na zebraniu walne zjawilo się na 1640 zarejestrowanych członków zaledwie 74, która to garstka po krótkim pobycie ulotniła się ze sali, tak, że nad wolnymi wnioskami dyskutowało zaledwie 22 członków.

Jest to objaw charakterystyczny w życiu naszej inteligencji pracującej, że do „wypitki i do taca” są zawsze gotowi, lecz, gdy chodzi o życie jedynej organizacji samopomocy inteligencji pracującej na gruncie narodowo-ekonomicznym, zawsze jej brakuje czasu, by pracy organizacyjnej poświęcić 2—3 godziny na kilka miesięcy. Objawy smutne, ale niestety prawdziwe. (pap)

B. P. Dawid Knorozowski

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 27 czerwca r. b. przeżywszy lat 55.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w piątek o godz. 11-ej zrana z domu żałoby przy ul. Piarowicza 8. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w głębokim smutku

Żona, synowie i rodzina.

PIERWSZA ŁODZIANKA — GWIAZDA FILMOWA.

Jest to Lya de Putti.

Pierwszą łodzianką, która została gwiazdą kinematograficzną, jest panna Süssówna, występująca na filmie pod pseudonimem Lya de Putti.

Lya de Putti, jedna z najpiękniejszych kobiet świata, gra dla filmu zaledwie dwa lata, a już zdobyła sobie rozgłos na obu półkulach.

Panna Süssówna, jako 14-letnia dziewczynka, została zaskoczona przez wojnę światową w Berlinie. Nie mogła wrócić do Łodzi. Natomiast władze niemieckie pozwoliły jej wyjechać do ciotki, artystki dramatycznej w Wiedniu. Tu po rocznym pobycie wstąpiła do szkoły dramatycznej, którą ukończyła w roku 1917. Przez pewien czas występowała w Berlinie i Wiedniu.

Przed dwoma laty zwrócił na nią uwagę znakomity reżyser Jae May i zaangażował ją do swej wytwórni. Panna Süss przybrała pseudonim Lya de Putti. Pierwszą większą rolę odegrała w „Grobowa indyjskim”.

Obecnie należy do najlepszych światowych artystek filmowych.

W bieżącym tygodniu teatr „Odeon” wyświetli 6-aktowy dramat wytwórni „May-film” p. t. „Węgierska krew”, w którym Lya de Putti kreowała główną rolę. Obraz ten zdobył sobie takie powodzenie, że codziennie kilkaset ludzi odchodziło od kasy, nie mogąc otrzymać biletu. Wobec tego towarzystwo „Casino—Odeon” postanowiło w dalszym ciągu obraz ten wyświetlać w „Casinie” celem dania możności podziwiania try. utalentowanej naszej rodaczki szerszym warstwowi publiczności. 9094

Komunikaty.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Klientelę, że nie baezając na wszelkie wahania walutowe sprzedajemy nadal

na raty

towary manufakturowe na najdogodniejszych warunkach.

Z powstaniem

„Kredytopol”

Piotr Rozin i S-ka

ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) 2

Wejście przez skład apteczny.

9041-1 Telefon 20-63.

Uwaga!

Przyjmujemy z amowieniami na męskie i damskie garderoby

Teatr „SCALA”

We wtorek 3 i środę 4 lipca r. b.

Dwa występy

znakomitego artysty-fragika

K. Adwentowicz

z zespołem artystów teatrów: „Polskiego”, „Małego” i „Komedji”

Wtorek, 3 lipca

Nowość! z repert. Teatr. Pol. w Warsz.

„Ziemia nieludzka”

Sztuka w aktach Curell'a

Środa, 4 lipca

„Upiory”

sztuka w 3 aktach Ibsena.

Początek o 9 wiecz.

Bilety od soboty w kasie teatru „Scala”. Pełnomocnik: Tymoteusz Ortym.

Głęboko wzruszeni zgonem kolegi naszego

B. P.

Wolfa Goldgewichta

wyraża szczere współczucie rodzinie

9100-1

Rl. 7 Gimn. Real. p. k. A. Szejcera.

Szkoła powszechna dla dorosłych

Na ostatnim posiedzeniu zarządu kursów dokształcających rozpatrywaną została sprawa urzędzenia — na wzór istniejących zagranicą szkół dla dorosłych — takiej szkoły w Łodzi.

Po rozpatrzeniu odpowiednich projektów postanowiono już w przyszłym roku szkolnym otworzyć 3 tego typu szkoły, z których 2 znajdować się będą na krańcach miasta na Bałutach, a jedna na Górnym Rynku. Komplet w tych szkołach odpowiadać będą poziomowi 4, 5, 6 i 7 oddziałów szkół powszechnych.

W związku z tym projektem opracowany już również został

program opierający się na programie szkoły powszechnej dla dorosłych w Warszawie oraz na tego samego typu szkole w Wilnie. Szkoły te będą miały prawo wydawania świadectw równorzędnych ze świadectwami szkół powszechnych. Program ten zawierać będzie materiał szkoły normalnej, który jednak zmodyfikowany zostanie i odpowiednio dostosowany do potrzeb umysłowych dorosłych.

Zarząd kursów dokształcających postarał się również o zdobycie najwybitniejszych sił zśród nauczycielstwa kursów dokształcających. (bip)

Zebranie pracowników kasy chorych.

Onegdaj w lokalu kasy chorych odbyło się zebranie pracowników kasy w sprawie zaakceptowania umowy między związkami, a zarządem kasy chorych w sprawach ekonomicznych.

Przewodnictwo zebrania objeli pp. Macander (zw. klasowy) i p. Wojewódzki (polski zw.).

Jako referent wystąpił p. Górniak, który przedstawił obecnym przebieg pertraktacji z zarządem kasy chorych, oraz wskazał na ciężkie położenie pracowników i warunki, wśród których pracownicy zmuszeni byli do poważnych ustępstw.

Referent wskazał, iż przy pertraktacjach należało również brać pod uwagę stan finansowy kasy chorych, której budżet oparty jest wyłącznie na składkach członkowskich i jest ustawowo ograniczony, aczkolwiek podlega wszelkim wahanom sytuacji przemysłowej, a ta w ostatnich czasach przedstawiała się jawniejszej.

Jednak, zdaniem mówcy, aczkolwiek chwilowo pracownicy poszli na pewne ustępstwa, na przyszłość jednak będą bezwzględnie stać na stanowisku wyrównywania płac według podwyżek osiągniętych w przemysle włókienniczym. Referat wywołał dłuższą

i ożywioną dyskusję, podczas której poszczególni mówcy wyrażali swe niezadowolenie z uzyskanej podwyżki, która nie odpowiadała wzrostowi drożyzny i domagali się, by zarządy związków w dalszym ciągu pertraktowały z zarządem kasy chorych w sprawie poprawienia bytu pracowników kasy.

W konkluzji przyjęto rezolucję w myśl której zebrani przyjęli do wiadomości działalność zarządu związków i zaakceptowali linie ich postępowania.

Dalej pracownicy w rezolucji domagają się, aby zarządy, śledząc sytuację przemysłową, w najbliższym czasie wysunęły żądania wyrównania tych 5 proc., których pracownicy za lipiec nie otrzymali.

Wobec tego, że umowa jeszcze nie została podpisana i że w sprawie całego szeregu zadań nie osiągnięto ostatecznego porozumienia, zebranie poleciło zarządom związków, by dalej prowadziły pertraktacje, kładąc szczególny nacisk na punkt 3 żądań, do których należy uregulowania zasadniczych pensji pracowników.

Po przyjęciu rezolucji zebranie zamknęło. (bip)

Echa rewizji u czarnogieldziarzy.

Organa policji śledczej rozciągnęły baczną obserwację na odciinek pomiędzy ul. Cegielniana a Placem Wolności, obserwując operujących tam czarno-gieldziarzy.

W dniu wczorajszym na transakcji walutowej w bramie na powyższym odcinku przytrzymał Murawina Majera, zam. w pokojach umeblowanych przy ulicy Piotrkowskiej nr. 6. Starna Abama, zam. przy ul. Cegielniana nr. 66. Weinberga Michała — Podrzeczna 27. U wyżej wymienionych

znaleziono 537 dolarów, 25 rubli lotewskich. Niezależnie od tego, na transakcji walutowej na Cegielnianej zatrzymano Trotmansdorfa Herzla, zam. przy Nowomiejskiej nr. 21. Koeniga Lедера — Południowa 32, u których skonfiskowano 350.000 mk. niemieckich. Wszystkich przesłano wraz z zasekwestrowanymi pieniędzmi do urzędu śledczego, gdzie po przeprowadzeniu pierwszostkowego śledztwa, będą przesłani do więzienia przy ul. Miłsza. (pap)

Gdzie?

Największa i najmniejsza gwiazda na firmamencie kinowym.

Kiedy?

Dzisiejsza pogoda

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego. Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Naogół ciepło i pogodnie.

Taryfa tramwajowa znów drożeje.

Jak już donosiliśmy, związek zawodowy pracowników tramwajowych po otrzymaniu 13 proc. podwyżki wystąpił z nowym żądaniem podwyższenia zarobków o 40 proc., uważając, iż w ten sposób zarobki tramwajarzy będą wyrównane z zarobkami w przemyśle włókienniczym.

W związku z tem onegdaj odbyła się konferencja między dyrekcją K. E. Ł., a delegatami związku pracowników tramwajowych. W konkluzji dyrekcja zgodziła się na podwyższenie płac pracowników o 20 proc.

Propozycję tę delegaci przyjęli do wiadomości i przedstawili ją na ogólnym zebraniu, które podwyżkę tę zaakceptowało.

W związku z tem dyrekcja K. E. Ł. zwróciła się do magistratu w sprawie podwyższenia taryfy tramwajowej, lecz z powodu nieobecności prezydenta miasta, sprawa ta jeszcze załatwiona nie została.

Możliwym jest, iż bilet tramwajowy kosztować będzie z dniem 1 lipca 1500 mk. (bip).

Wybory do komisji powszechnego nauczania.

Do komisji powszechnego nauczania z ramienia nauczycielstwa wybrani zostali pp. Keppe Wilhelm, Harażny Antoni i Wyszczak Henryk z listy zw. pol. naucz. szk. powszchn.

Zaznaczyć należy, że nauczyciele — żydzi i większość nauczycieli — niemców w wyborach tych udziału nie wzięła jako protest przeciw utrzymaniu przy tych wyborach systemu większości.

Oddziały poczty u dozorców.

Od szeregu miesięcy listonosze wprowadzili, gwoździ ułatwieniu sobie, zwyczaj oddawania listów u

dozorczy, rozciągając nawet ten zwyczaj na listy polecane i przesyłki.

Nic więc dziwnego, że przez takie wypełnianie swych obowiązków przez listonoszów adresaci są często materialnie pokrzywdzeni. Zarząd poczt winien się energicznie zająć tą sprawą i wydać listonoszom odpowiednie instrukcje.

Wypłata pośmiertnego po zmarłych wojskowych.

Rada ministrów na jednym z ostatnich posiedzeń uchwaliła wypłacać rodzinom po zmarłych wojskowych pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Zasiłki pośmiertne otrzymuje tylko rodzina zmarłego oficera (równorzędnego), chorego i szeregowego zawodowego.

Przepis ten dotyczy wypadków śmierci, zaszłych po dniu 1 stycznia 1923 r. (PAP).

Uruchomienie pogotowia położniczego kasy chorych w Łodzi.

Jak się dowiadujemy, przy kasie chorych zostało uruchomione pogotowie położnicze przy ul. Karola nr 28, telef. 15 - 84, w celu niesienia natychmiastowej pomocy w wypadkach porodów, poronień, krwotoków macicznych i t. p.

Pogotowie czynne jest 24 godziny bez przerwy. O pomoc zgłaszać się osobiście lub telefonicznie. (PAP).

Ile wydało państwo polskie na więzienia i sądownictwo?

Wedle znajdującego się obecnie w sejmie budżetu państwowego, na rok bieżący utrzymanie więzień, a w nich więźniów pochłania prawie 45 miliardów w markach polskich, utrzymanie zaś sądownictwa przeszło 92 milardy. Z sum tych wraca do skarbu pod postacią dochodu z eksploatacji pracy więźniów około 2 i pół milarda, z opłat zaś sądowych i grzywnien około 5 miliardów. (PAP).

Osobiste.

P. Janina Błaszowska ukończyła wydział prawo - ekonomiczny na uniwersytecie w Poznaniu.

„Powrót do Sjonu”.

Przed trzema dniami zawitał do naszego miasta artysta malarz Durmaszkin, znawca duszy żydowskiej, podróżnik po Afryce, Indiach, Chinach etc., — poeta i marzyciel.

Zrabowany przez rewolucję z całego swego dorobku artystycznego lat ostatnich, Durmaszkin uciekł z Rosji i osiadł w Wilnie. Tu stworzył piękne dzieło p.t. „Powrót do Sjonu”. Kompozycja wyobraża dwie epoki: obecną i najbliższą przyszłość. — Na pierwszym planie starzec, obudzony przez anioła, podnosi się z omszałych od wieków zzieleniałych skąpych głazów i patrzy na mury Jerozolimy. Z prawej strony świetlany anioł — symbol wiary w odzyskanie ojczyzny.

Barwne i słoneczne niebiosa zdają się tętnić życiem, a promienie świetlne, dają złude barw drgającego eteru.

Rzecz, tworzona podług zasad starej szkoły jest dziełem bardzo udanym i godnym obejrzenia.

Chodzenie w obuwiu — to luksus.

Przedsiębiorcy szewscy w dniu wczorajszym zwrócili się do referatu walki z lichwą przy komisariacie rządu o podwyższenie cennika obuwia o 80 procent, przedstawiając jednocześnie kalkulację. Po rozpatrzeniu powyższej kalkulacji przez dr. Grabowskiego, wykazała ona pewne nieścisłości i ogólnie była niezrozumiała, wobec czego dr. Grabowski zażądał powtórnego przedstawienia. O ile przyszła kalkulacja wykaże ścisłe dane, dopiero wtedy referat walki z lichwą zatwierdzi nowy cennik wyrobów szewskich. (pap)

Osobiste.

Komendant okręgu łódzkiego p. p. pan inspektor Wróblewski wyjechał wczoraj na 4-tygodniowy urlop.

Zastępstwo p. inspektora Wróblewskiego objął p. nadkomisarz p. p. Zoltaszek Józef. (pap)

Sprostowanie.

We wczorajszym sprawozdaniu związku gastronomiczno-hotelowego przy wylizaniu restauracji, mających ulec likwidacji przez omyłkę umieszczono restaurację „Metropol” (Dzielnia 1), zamiast „Manteuffel”. (bip)

5 ofiar zawałonego rusztowania.

Wczoraj, o godz. 10-ej rano na budowli przy ul. Dzielnej 20, podczas pracy zawałiło się rusztowanie wskutek czego zostali poszkodowani zatrudnieni tam robotnicy Andrzej Antczak (Nowomiejska 24) uległ potłuczeniu lewej nogi i skaleczeniu prawej ręki, Antoni Janowski Dolna 8, potłuczeniu prawej i lewej nogi, Roman Rutkowski (Włodzimierska 42), potłuczeniu lewej nogi i prawego biodra, Teodor Hasał (Sienkiewicza 22) ogólnemu potłuczeniu i Stanisław Pasikowski (Włodzimierska nr. 6) potłuczeniu klatki piersiowej. Do poranionych wezwano pogotowie, które udzieliło im pierwszej pomocy. (bip)

Teatr i muzyka.

Karol Adwentowicz w Łodzi.

Świetny tragik wystąpił dwukrotnie w Łodzi w teatrze Scala, we wtorek i środę 3 i 4 lipca. Ujrzymy go w potężnej kreacji w „Ziemniakach”, sztuce znakomitego autora Curell'a, i w „Upiorach” — Ibsena, w których kreuje Oswalda. Jest to najlepsza z ról znakomitego artysty. Jako partnerka wielkiego aktora — wystąpił znana zaszczytnie w Łodzi z występów w „Wilkołaku” — utalentowana i uroczą artystka Maria Balcerkiewiczówna.

Reszcie zespołu tworzą artyści teatrów warszawskich.

Występy wzbudziły olbrzymie zainteresowanie. Nie wątpliwy że cała kulturalna Łódź spotka się na występach Karola Adwentowicza.

Pełnomocnikiem jest Tymoteusz Ortym, co daje rekojmie że przedstawienia będą stały na odpowiednim poziomie.

Zycie i sąd.

Pod wpływem sensacyjnych filmów.

Na ławie oskarżonych w sadzie okręgowym zasiadli Jan Koflicki, Henryk Matecki i Bernard Szafner — wszyscy w wieku lat 14—15 — oskarżeni o to, iż w lutym r. b. skradli w Pabianicach z biblioteki związku nauczycieli szkół powszechnych 65 książek.

Oskarżeni przyznali się z płaczem do winy, tłumacząc się, że pieniądze uzyskane ze sprzedaży książek zużyli na opłacenie biletów wstępu do kinematografu, by oglądać tam sensacyjne filmy.

Prokurator Wilecki w swoim przemówieniu podnosił, jak szkodliwie i deprawująco działała na naszą młodzież niestosowne filmy,

jak niedoświadczeni biorą sobie za przykład rozmaitego rodzaju złodziei i bandytów na płótnie, ucząc się od nich rozmaitych sztuczek.

Skradziono książki przeważnie łacińskie, słowniki i atlasy, z czego wynika, iż oskarżeni kradli je w celu sprzedaży, wobec czego oskarżyciel żąda osadzenia podsądnych na 6 miesięcy w domu wychowawczo-poprawczym.

Sędzia okręgowy Cynarski w trybie postępowania uproszczonego skazał podsądnych na 5 miesięcy więzienia i kare te zastąpił na umieszczenie w domu wychowawczo-poprawczym w Snałe. (bin)

Kaczka przyczyną morderstwa.

Do czego dochodzi już demoralizacja, może świadczyć poniżej podany fakt:

Nocą ubiegłej, na szosie pomiędzy Poddebicami a Aleksandrowem około wsi Wierzbno, dwóch nieznanymi zлочyńców usiłowało skraść z woza Borensteina Lejbusia, handlarza drobiu, jadącego na targ do Łodzi kosz z kaczkami.

Borenstein, zauważywszy brak kosza z kaczkami, puścił się w pogoń i w pobliskim lasku dogonił zлочyńców, z których jednego ujął. W czasie szamotaniasie

ze zлочyńcą, ten ostatni wyciął rewolwer i strzelił do Borensteina, raniąc go kulą rewolwerową w piersi. Zлочyńcy, korzystając z nocy, zbiegli do lasu. Borenstein w stanie ciężkim odwieziono do szpitala w Łodzi przy ul. Drewnowskiej, zaś patrol policji konnej i pieszej pow. łódzkiego puściły się w pogoń, lecz narazie nikogo nie schwytaly. Policja powiatowa prowadzi energicznie do chodzenie w powyższej sprawie. (pap)

Czytajcie Kurjer Wieczorny.

Panów interesantów

w Komisariacie Rządu w dniu 20 czerwca r. b. o godz. 1 ej będących świadkami incydentu grubiańskiego postępowania dyżurnego policjanta przy wpuszczaniu interesantów do wydziału paszportowo-zagranicznego wobec urzędnika Skarbowego proszę o łaskawę zgłoszenie się do niżej podpisanego

4005-1 SZULC H. urzędnik skarbowy ul. Napiórkowskiego № 35

Najlepszą kreację

największej artystki ekranu ASTY NIELSEN i jej partnera G. CHMARY, wykonawcy „Raskolnikowa”, zobaczmy od jutra w „Lunie” w obrazie „W przepaść”. 604

Niech nie przychodzi do nas kto szuka taniej tandety!!!

Mamy na składzie tylko najlepsze gwarantowane fabryk przedwojennych Meble biurowe amerykańskie największej krajowej fabryki. Meble biurowe wiedeńskie fabryki „Cohn” obecnie „Mazowia” w Noworadomsku. Edward Telatycki Piotrkowska 48. Tel. 10-63.

Cyrk

A. Ciniselli Konstantynowska Nr. 16.

W piątek 29, sobotę 30 i niedzielę 1 lipca

2 wielkie przedstawienia 2

Początek o godz. 4-ej po poł. i o godz. 8.15 wiecz.

Gościnne występy znakomitego muzycznego komika

(M. Staniewski)

oraz występy całego zespołu.

Bim-Bom

Bilety w kasie cyrku od godz. 10-ej rano.

Niniejszym podajemy do wiadomości PP. Akcjonariuszy, że dywidendę za rok operacyjny 1922 w wysokości 50% wypłacają następujące instytucje: Polski Bank Krajowy Oddział w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 6, Polski Bank Krajowy Oddz. w Warszawie, ul. Królewska 5, Polski Bank Przemysłowy Oddz. w Łodzi. Tow. Akc. „PNEUMATYK” Fabryka Wyrobów Gumowych w Poznaniu

2 place na letnisku H. Bergson

Dr. med. Akuszerka i chor. kobiece Dzielnia 6. Przejmuje od 4-5 pp. szawie

Pianina

firm zagranicznych poleca tanio

Mazelsio, Zakątna 21.

Tamże do nabycia

Kasa ogniotrwała.

001-3

Słownik Handlowy 6 aparatów

polsko-rosyjsko-niemiecko - francusko - angielski

— złożony przez — Tadeusza SZULBORSKIEGO

do nabycia we wszystkich księgarniach

Wydawnictwo Ferdynanda Hoelsicka w War-

szawie 9:06-6

Lokal frontowy

(sklep) z kilku wielkich ubikacji w centrum miasta do odstąpienia. Poważni reflektanci zechcą złożyć oferty pod „Lokal frontowy W. S.” do Adm. „Głosu Polskiego” 9039-1

Rutynowana korespondentka - stenotypistka

polsko-niemiecka poszukiwana. Zakłady Włókiennicze Karol T. Buhle w Łodzi, Spółka Akcyjna, Hipocetna 10. 9 69-3

Do sprzedania: Koń z uprzężą

i rolwągą. Wiadomość: Kilińskiego Nr. 95. 9092-2

Zarządzenia walutowe.

Piszący te słowa nie jest, o czym mogli przekonać się czytelnicy, przeciwnikiem etatyzmu gospodarczego i dlatego uznaje w zasadzie środki, mające oddziaływać na regulowanie waluty. Interwencja czynników skarbowych przeciw spekulacji, trzymanie w pogotowiu zasoby dewiz i ich podaż w dniach podwyżki wygórowanej, kontrola nad obrotami dewizowymi oraz przeciwdziałanie operacjom bankowym, mogącym powodować gwałtowny upadek marki — wszystko to są środki godziwej i często skutecznej stabilizacji.

Wszak najlepsza na świecie waluta — waluta złota — wymaga również ze strony banków emisyjnych ingerencji, by w pewnych okresach kurs wekslowy nie ulegał nadmiernym wahaniom. Normowanie stopy dyskontowej i inne sposoby, dążące do utrzymania złota w kraju, są przeciw również etatyzmem finansowym. Tembardziej więc czuwanie nad obiegami jest obowiązkiem władz skarbowych wtedy, gdy waluta została całkowicie wyczerpana ze swoich normalnych funkcji i gdy posilkowanie się zniekształconym narzędziem wymiany wywołuje fatalne wstrząśnienia na rynku handlowym. Wówczas interwencja może w pewnych granicach łagodzić te wstrząsy.

Atoli jest to zadanie, uwarunkowane dobrą znajomością praw gospodarczych, a osobliwie istoty obiegu pieniężnego. Niezręczność posunięcia, szczególnie zaś nadmierne ograniczenia ruchu gospodarczego dają zamiast dodatnich ujemne rezultaty. Chcąc narzucić obiegowi w wszystkich jego kierunkach pęta, wylewa się, jak mówią Niemcy, wraz z kąpielą dziecko.

Zarząd skarbowy przystąpił obecnie do sanacji waluty za pomocą środków represyjnych, które na pierwszy rzut oka wydały jakoby pożądany efekt. Po zupełnym rozkładzie, po orgiach, które kurs doprowadziły do 180.000, czy 200.000 marek za dolara, osiągnięto wynik, który podniósł wartość marki o blisko połowę. Coprawda, i ta względna poprawa stanowi jeszcze spadek o blisko 50 proc. w porównaniu z kursem, który nowy rząd przed miesiącem otrzymał w sukcesji po swym poprzedniku.

Trudno w tej chwili osądzić, w jakiej mierze jest to skutek środków przymusowych, zastosowanych przez skarb, a w jakiej rezultat otrzeźwienia opinii,

w swoim czasie zatrwożonej wiadomością, że skarb zaniechał wszelkiej interwencji, bo brak mu było zgola dewiz.

Gdyby jednak efekt ten przypisać należało wyłącznie metodom, ostatnio wprowadzonym w życie przez zarząd skarbowy, i wtedy nie moglibyśmy tych metod uznać za zgodne z prawami gospodarczymi. Przekraczają one wszelkie granice wskazań interwencyjnych. Zwracają się bowiem nie tylko przeciw spekulacji, lecz przeciw gospodarzom uzasadnionym obrotom bankowym i giełdowym. Przekreślają te właśnie swobodę ruchu dewizowego, która mogłaby powiększyć zasoby obcych walut.

Co się tyczy samej walki ze spekulacją, to pojmujemy zadanie to inaczej, niż władze skarbowe. Polowania policji na „waluciarzy“ są tylko satysfakcją na rzecz ciemnej ulicy, która czarnej giełdzie przypisuje wszystkie klęski niższej waluty. Natomiast najszkodliwsze skutki spekulacji wynikają w naszym rozumieniu z oddania ruchu pieniężnego na pastwę Gdańska. Tam zaspakajano również zapotrzebowania dewiz ze strony P. K. K. P. Zarazem tam zdarzało się, że tego samego dnia banki niemieckie sprzedawały markę nasze polskiej kasie, która wtedy w ten sposób interwenjowała, a równocześnie banki odkupywały sobie naszą walutę od prywatnych sprzedawców zapomocą wypłaty na Warszawę po kursie np. o 10 punktów niższym. To była pewna, jednocześnie bardzo zyskowna droga spekulacji tych banków — spekulacji, niweczącej naszą walutę.

Skarb, zaskoczony niepowodzeniem swej poprzedniej akcji interwencyjnej, obmyślił i wprowadza w czyn następujące środki: 1) zawieszenie czynności na giełdach walutowych w całym państwie, prócz wznowionych obrotów na giełdzie warszawskiej, gdzie jednak obroty te są tylko fikcyjne, bo właściwie jedynie ustanawia się kurs, zadyktowany przez P. K. K. P.; 2) odebranie wszystkim bankom praw handlu dewizowego, a przyznanie tylko prawa skupu dewiz (prawa komisyjnego) na rzecz skarbu; 3) zażądanie od banków tytułem pożyczki połowy salda zasobów walutowych i dewizowych; 4) ustanowienie jedynej w całym państwie komisji dewizowej przy P. K. K. P., dla scentralizowania handlu dewiz i zaopatrywania w nie kupców i przemysłowców na cele gospodarczo usprawie-

dlione, oraz 5) otrzymywania od eksporterów — na zasadzie stosownej z nimi umowy — walut, wpływających z wywozu.

System ten w swym całokształcie tworzy bardzo złożony łańcuch najbardziej krepujących więzów. Czyli naprawdę można sobie wyobrazić, że np. centrala dewiz (nazwana komisją, aby to nie przypominało fiaska dawnych centrali) znajdowała skuteczne sposoby techniczne, celem zaspokojenia potrzeb całego przemysłu i handlu? Czyli komisja taka, złożona z kilku osób, może podolać już pod względem orientacyjnym naciskowi popytu dewiz z całej Rzeczypospolitej?

Takich pytań, na które odpowiedzi muszą zawsze brzmieć przecząco, nastęrcza się szereg niezliczonych. By wymienić tylko najważniejsze, pytamy, czy nie będzie to znakiem normalnych stosunków międzynarodowych, gdy banki tutejsze będą musiały pozrywać kontakty z bankami zagranicznymi, i czy o jakimś kredytowym stosunku z Polską może być wogóle mowa, skoro od zarządzeń skarbu będzie zależało, w jakim stopniu dłużnik w Polsce pokrywać ma swe terminowe zobowiązania? Samo zawieszenie giełd pieniężnych w Polsce zatamuje dopływ obcych dewiz.

Co do zażądania, by w drodze porozumienia ze skarbem eksporterzy dostarczali mu walut, pochodzących z wywozu, jest to plan racjonalny, wiadomo bowiem, że poprawa naszego bilansu handlowego staje się fikcją, póki waluty z wywozu nie wpływają do obrotów wewnętrznych. Ale plan ten nastęrcza o tyle trudności, że przemysł wymaga wzamian gwarancji co do pokrywania jego potrzeb płatniczych zagranicą, a właśnie ograniczenia dewizowe stawiają nad tym postulatem znak zapytania.

To też w konkluzji nie wolno się ludzi, że zarządzenia skarbowe zwycięsko wytrzymują próbę życia. Mają one wszelkie cechy sztucznych tam, które żywy prad gospodarczy zawsze druzgoce.

Nowe te eksperymenty raz jeszcze przekonywują, jak dalece obce są naszym czynnikom skarbowym prawa obiegu pieniężnego. Nie uświadomiły one sobie tej prostej prawdy, że pieniądź jest przedewszystkiem stosunkiem społecznym, który nie może być regulowany przez ucisk i represalia.

Co innego umiejętna interwencja, wprowadzająca tylko obieg w prawidłowe łożysko, a co innego policyjne nakazy i zakazy.

St. A. Kempner.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

GOTÓWKA.

Dolary 103.000
Franki belgijskie 5325
Liry włoskie 4515
Marka niemiecka 67

CZEKI I WPLATY.

Belgia 5380
Berlin 68
Gdańsk 68
Londyn 470.500
Nowy Jork 104.000
Paryż 6320
Praga 3080
Szwajcaria 18200
Wiedeń 144,50—142,50
Miljonówka 1725—1720
Listy rublowe 4300—4100
5 proc. obligacje m. Warszawy 350—320
7 proc. Listy zast. Tow. kred. przemysłu polskiego 430.000 za funt ang.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 420—400.
Bank Handlowy 640.
Bank dla Handlu i Przem. 165—180—150.
Bank Kredytowy 95—115.
Bank Przem. Lwów 26—21—25.
Bank Zachodni 725—730—700.
Bank Zw. Sp. Zar. 315—300.
Bank Zw. Ziemi 26—24—30.
Bank Zj. Ziemi Pol. 90—87,5.
Bank Małopolski 22.
Sole potasowe 550—520—553.
Kijewski 190—128,5.
Puls 390—375—385.
Wildt 32—30—31.
Ursus 260—265—260, II em. 135—125.
Parowozy 200—187,5—193.
Pocisk 90—80—85.
Zieleniewski 520—575—560.
Zawiercie 16500.
Żyrardów 14000—17750—14600.
Borkowski 85—77—78.
Jabłkowsy 27,5—25.
Żeluga 30,5—28—30, IV em. 28,5.
Spiess 80—75—80.
Cmielów
Trzebińca 68—72.
Małewski 350.
Haberbusch 225—240—230.
Nafta 64—75—65.
Chodorów 370—310
Nobel 160—190—180
Czersk 405—390—400
Pustelnik 85—90—87,5
Czestocice 1650—1800—1750
Elektryczność 650—675—660
Gostawice 425—460—440
Spirytus 350—410—390
Michałów 190—210—200
Lenartowicz 25—23—23,5
Cukier 2600—2750—2650
Belbol 32—30,5—29
Firlol 100—115
Siła i światło 120—145—127,5
Łazy 36—34
Polbal 20—20,5
Drzewo 24,5—22
Polsk. Tow. elektr. 59—62—59

Węgiel 425—390—420
Cerata 350—280—300
Cegliski 74—68—71
Skóry i garbniki VI em. 25—42,5
Lilpop 135—127—130
Hartwig 52,5
Norblin 110—105—115
Hurt 26
Ostrowiec 650—710—690
Ostrowiec V em. 600—680—665
Polski przem. naftowy 325—380—360
Ortwein 46—42,5—44
Rohn i Zieliński 76—71—75
Rudzki 185—145—170
Starachowice 370—335—350
Kabel 105—120—110

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 28 czerwca (Pat). Na dzisiejszem zebraniu giełdy gdańskiej notowano:

Dolary amer	149126,25—149875,75
Funty sztert.	685731,25—689211,75
Guldenty hol.	5860312—58896,83
Marka polska	126 18—126,82
Warszawa	125,17—128,82
Poznań	127,50—127,94
Paryż	9177—9223

Urzędowe notowania w Berlinie.

Zamknięcie giełdy

BERLIN, 28 czerwca (Pat). Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

Marka pol.	125—123
Holandja	58855—58947
Buenos Aires	52318—52382
Belgia	7855—7835
Norwegja	24638,50—24661,50
Dania	26433,50—2656,50
Szwecja	39600,50—39739,50
Finlandja	4114,50—4135,50
Włochy	6708—6742
Anglia	688275—691725
Ameryka	149625—150375
Francja	9226,50—9275,50
Szwajcaria	26635—26827
Hiszpanja	21945—22055
Praga	4548,50—4561,50
Rio de Janeiro	15710,50—15789,50

HANDEL DEWIZAMI W ZAGŁĘBIU RUHRY.

BERLIN, 28 czerwca. (Pat) — Havas donosi z Koblencji: Międzyspółnocna komisja nadreńska pod przewodnictwem komisarza Tirarda, postanowiła nie dopuścić na terytorjum okupowanym do zastosowania rozporządzenia rządu niemieckiego z dnia 8 maja i 6 czerwca r. b. w sprawie spekulacji dewizami; ponieważ rozporządzenia te nie zostały komisji w wymaganej formie przedłożone

Dr. Józef Liebeskind

Marienbad, dom Hungaria.

Skład modnych futer

R. Grunow

Katowice, Teichstrasse 17
Tel. 2048 I piętro Tel. 2048

Prosimy o zwrócenie uwagi na ulicę i numer. Tylko na I piętrze.

Prywatny lokal.

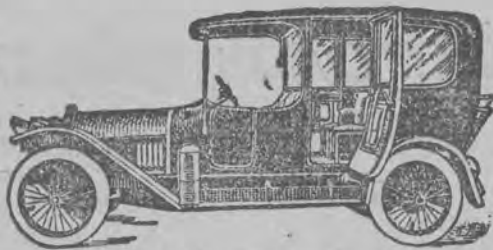
Futra damskie. Futra męskie zwykłe i sportowe.
Białe, niebieskie, srebrne, Alaska i prawdziwe szlachetne lisy. Wilcze futra. Skunksy.

WAŻNE DLA PANÓW WŁAŚCICIELI SAMOCHODÓW!

Mechaniczne Warsztaty Samochodowe.

N.-Zarawska 44 (róg Warszawskiej) Dojazd tramwajem № 4.

„Samochód” sp. z ogr. odp.

Prowadzone przez pierwszorzędną sily fachowe, wykonywają wszelkie naprawy samochodów tak ciężarowych jak luksusowych solidnie i przedko, po cenach konkurencyjnych. Posiadamy na składzie wszelkie części zapasowe do samochodów. Jest do sprzedania kilka osobowych samochodów.

Uwaga! Specjalność: zakładanie wszelkich systemów instalacji samochodowych, reparaacja i ładowanie akumulatorów na miejscu. Pracy warsztatach wulkanizacja gum kołowych, prasowanie pełnych gum i garażowanie samochodów.

9043-1

Z poważaniem f. „Samochód”.

WYTWORNIA MASZYN

„K. E. G.”

Łódź, Wólczajska 31.

WYKONYWA PRECYZYJNE 950-3

MASZYN, APARATY I NARZĘDZIA.

CZĘŚCI MASZYN DLA PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO I TRYKOTAŻOWEGO.

OBRABIARKI DLA CELÓW SPECJALNYCH.

10 amerykańskich maszyn do pisania reklamowych po cenie niższej poleca

ROYAL

Sp. Handl. Wojewódzki i Leżon Sienkiewicza 35, tel. 18-34. 067-1

Nasiona do wysiewu w sezonie letnim,

jak rajgras, mieszanki traw, cykorji, endywie, grochby, jarmuże, kalafior, kalarepy, kapusty, koper, marchwie, rzepy, rzodkiew, robarbar, rzodkiewki, sałaty, szpinaki; z kwiatów: lewkonje, luki, lyszce, groszki, stroczki, maclejka, rezedy, bratki, stokrocie, dzwonki, goździki, niezapominajki, pierwiosnki, pantofelniczki, popielniczki, Cineraria) gduła (Cydamen) i wiele innych polecają:

SŁADY

L. Jasińskiego prowadzone od 1870 r. w Łęczycy i Łodzi, Andrzeja 10. 8375-5

Ogłoszenie.

Prokurator przy Sądzie Okręgowym w Łodzi podaje do publicznej wiadomości że wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 9 marca 1922 roku, mieszkaniec m. Warszawy, Karol Bergier, lat 41, syn Karola i Aleksandry skazany został za to, że będąc zarządcą „Grand-Hotelu” w Łodzi, zabędąc i pobierał w czasie od 21 sierpnia 1921 roku do listopada 1921 roku za pokój wynajmowany oczywiście nadmierną cenę osiagając nadmierny i nieprawny zysk na 20000 mk. grzywny z zamiana w razie niemożności jej ścigalności na arezt w ciągu jednego miesiąca na pokrycie kosztów sądowych i uszczerbek opłat sądowych w kwocie 2000 marek. Wyrok niniejszy ogłosić na koszt Bergiera w piśmiech oraz wywieścić w ciągu dni 14 na drzwiach głównego wejścia do „Grand-Hotelu”.

Prokurator wz. Krychowski. 9070-1

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 30 czerwca 1923 roku o godz. 10-ej rano odbędzie się w lokalu Magistratu przy Placu Wolności nr 14, pokój 1-2, III losowanie obligacji miejskich II emisji na ogólną sumę mk. 368.600.—

MAGISTRAT. 9076-1

Poszukuje się

panny (izraelitki)

do dziewczynki 4-letniej. Zgłaszać się proszę ze świadectwami Nowo-Targowa 113, Kormanowa, od 3-4. 9023-2

Mieszkanie

składające się z 3-ch, 4-ch lub 5-ciu pokoiów z wygodami poszukiwane. Za pośrednictwem wynagrodzone. — Wiadomość P. Goldstein, ul. Dzielna 18 od 12 do 1 ej i od 6-jej do 6-jej.

Dom Ekspedycyjno-Handlowy

„Wojaz” Sp. z ogr. odp. Łódź, Sienkiewicza 315. Tel. 22-37.

Dziś, dnia, 29 czerwca 1923 r. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Komiwojazerów przy ul. Sienkiewicza 315

Ogólne Zebranie

Udziałowców Domu Ekspedycyjno-Handlowego „Wojaz”

Porządek dzienny:

- 1. Zagajenie zebrania; 2. Wybór przewodniczącego; 3. Sprawozdanie zarządu i rady nadzorczej za 1922 rok; 4. Wybory 4-ch członków zarządu i 3-ch członków rady nadzorczej; 5. Wnioski: a) zarządu, b) udziałowców.

W razie nieprzybycia przewidzianej ustawy ilości udziałowców zebrane odbędzie się w drugim terminie tegoż dnia w tymże lokalu o godz. 5-jej po poł. i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych udziałowców.

ZARZĄD.

Dr. Edmund Ekkert

powrócił Choroby skórne i weneryczne

przejmuje od 12-2 i od 5-8 Pannie od 4-5. Kilińskiego 137 (traści dom, od Głównego) — 58 110

Dr. W. Łagunowski

Choroby skórne i weneryczne Przejmuje od 12-2 pp i od 5-8 w. Gdańska (Długa) 42.

Dr. med.

Lubicz

Cegielniana 43.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Leczenie ust. słodcem wyżyn Przejmuje: godz. 12.30 — 1.30 i od 4-5. Dla pań oddzielna posokoalkna. 628-35

Dr. med.

Leyberg

Chor. skóry, wener. i dróg moczowych Traugutta 5, tel. 773 powrócił. 12-2; 5-7; pannie 7-8. 996-15

KTO

poszukuje ubocznego lub STABEGO ZAJĘCIA niechaj pisze pod: Toruń, Skrzyńska pocztowa Nr. 4. 8966-5

Sprzedawca inkasent

w wieku do 40 lat, energiczny, piśmienny, obeznany z klientelą mleczosową i zamiejską do większej fabryki wyrobów wełnianych poszukiwany. Pierwszeństwo osobom zajmującym obecnie podobne stanowisko. Oferty z wyszczególnieniem dotychczasowej działalności do admin. „Głosu” pod „A. B. 180”. 2.5-1

Pokój lub dwa

z meblami lub bez, z wejściem niekrepującym, natychmiast poszukiwany. Cena obojętna. Oferty do Adm. „Głosu Polskiego” dla Wac. Olsz. 518-4

Zgoda

Gdańska 77 sprzedaje na raty towary wełniane,

plótna firanki, chustki etc.

Poleca się nie zważać na stagnację i nie wyczekiwać — wszystko bowiem wciąż drożeje.

ZGODA Gdańska 77.

Wyjeżdżam

we wtorek do Brösen (Brzeźno) przy Gdańsku nad morze Mam kilka miejsc wolnych w pensjonacie. Ceny przystępne M. Wróblewska, Kilińskiego 139, od 11-1 i 3-5. 80-1

Zaginął weksel

na sumę 500.000 pl. 71/11, wystawca Gedale Rozen tal. Niniejszy weksel u-nieważniam. Uszer Haskielewicz. Grabów. 71-1

POSZUKUJE

1-2 pokoi z kuchnią od zaraz lub od jesieni w mieście, lub za miastem przy linii tramwajowej. Pośrednictwo dobrze zapłacone. Wiadomość do Adm. „Głosu” pod „H. K.” 9095-1

Sok malinowy

(syrop) w każdej ilości do nabycia w handlu winno-kolonialnym A. Tschepke, Pl. Wolności 9 833-3

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami w centrum miasta zamienię na 3, również z wszelkimi wygodami. Oferty proszę składać do „Głosu” sub „Miljony”. 70-3

Obiady

prywatne, wykwintna kuchnia. Zgłoszenia osobiste. Al. Kościuszki 95 m. 4, od 2-4 po poł. 58-3

Odstąpię chrześcijaninowi

połowę sklepu w dobrym punkcie przy Piotrkowskiej ulicy. Nadaje się na manufakturę. Oferty sub. „Z. S.” do „Głosu Polskiego”. 9033-1

Tokarnie

pościągowa do metalu, 1.5 do 2 m. dl. kupi Tow. Przem. Drzewn. „Silver” ul. Juljusza 9/11. 52-5

Tkálnia

ręczna, składająca się z 15 warsztatów, od 36-60 cali szer., poszukuje roboty na „lohn”. Oferty sub „15” do „Głosu”. 29-2

SANDALKI

Zakładające pantofle, różna bućki, bielizna — pończochy K. PETERSILGE 93, Piotrkowska 93.

Pianino

zagraniczne okazynie do sprzedania. Skwerowa 20 front, II piętro, mieszk. 8. 9043-1

Firanki

w kolorach naitaniej sprzedaje TYLMAN, Karola 17. Zastać można od 5 ej. 9030-1

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie.

(Za wyraz 240 mk.)

Buchalterji, korespondencji, stenografii i pisanja na maszynie uczy szybko Lubliński, Piotrkowska 79, 614-10

Francuskiego, angielskiego i niemieckiego udziela Marta Lederowa, Dzielna 42. Tamże lekcje gry na fortepianie. 9054-1-n

Wydzieł na wyjazd poszukuje uczeń siódmej klasy Szkoły Realnej. Łaskawe oferty do „Głosu” pod „Wyjazd”. 9081-3-n

szkoła rysunku i malarstwa artysty malarza S. Andrzejewskiego — czynna podczas wakacji. Zapisy od 3-5 pp. Kilińskiego 135, IV p. 742-10-n

5000 godzin. Rutynowany nauczyciel usuwa brak warunkowo promowanych. Gwarancja Wszystkie przedmioty. Zgłoszenia: Zachodnia 36 m. 12. 9037-2-n

Kupno i sprzedaż.

(Za wyraz 300 mk.)

AAA Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia; placę najlepiej. Łazienik, Benedykta 18, 28, parter, m. 13. 78-12-k

po sprzedaniu urządzenie kuchenne: bufet, szafa, lustra, kanapki, stoliki marmurowe, konserwator i maszyny do lodów, walce, krzesła, bilardy, lampy i wentylatory elektryczne i różne drobiazgi. Piotrkowska 117. Gromski. 07-2-k

po sprzedaniu wyżeł. Kauliska 28 m. 7. 47-1-k

Hamaki, sienniki. Warianki, Piotrkowska nr. 23. 674-30-k

Maszyny do szycia na raty, części, reparaacje. Bürger, Piotrkowska 82, 8928-5-k

Motocykl 2-cylindrowy z koszykiem do sprzedania. Andrzejak, Piotrkowska 88. 943-2-k

Magiel do sprzedania. Ul. Napiórkowskiego 101. 9045-3-k

Ples roczny, biały szpic, do sprzedania. Rokicińska 21 m. 4. 31-2-k

pianino „Seilera” czarne i maszyna do pisania do sprzedania. Wólczajska 129, m. 17. 80-3-k

gumki, bluzki, spodnie i modne własnej roboty najtaniej i na raty w „Jarmarku Łódzkim” — Piotrkowska 44. 21-8-k

przedam sklep kolonialny, nadający się na każdy interes. Ul. Nawrot 54, H. Zajde. 46-3-k

przedam parę sztuk kamzarnu hurtem lub detalem. Dla krawców i kooperatyw ustępowo. Łódź, ul. Sienkiewicza 53 m. 11. 8057-3-k

Posady i praca.

Poszukiwane.

(Za wyraz 180 mk.)

był pomocnik gospodarzy, znający buchalterję podwójną i spec. rolniczą, posiadający odpowiednie świadectwa, poszukuje posady. Łaskawe oferty pod „15” do „Głosu”. 991-3 pp

handlowiec kolonialny winny z 6-letnią praktyką, zmieni posadę. Łask. oferty pod „Energetyczny”. 9051-3 pp

praktykant farbierski z półtoraroczną praktyką poszukuje odpowiedniej posady. Oferty do „Głosu” pod „Praktykant”. 035-1-pp

rutynowany samotny stangret-trener, liczący 33 lat, poszukuje posady przy koniach zaprzęgowych, do wyjazdu i zarazem może trenować konie do wycieczek. Wiadomość: ul. Przedzłaniana 53 m. 3, u P-wa Kozak. 897-6-pp

praktykantka buchalterji, prawnie obiad posadę samodzielnej, ewentualnie pomocniczej buchaltera. Oferty do „Głosu” pod „Buchalterka”. 9064-3-pp

uczeń z 3-ch klas, wyszkolony posadę w biurze lub kantorze. Oferty sub „Piłny”. 9034-2-pp

Zaofiarowane.

(Za wyraz 300 mk.)

wawlarzka i chłopiec potrzebni, Ul. Piotrkowska 97, cukiernia. 40-1-pp

Włody człowiek piszący na maszynie w języku polskim i niemieckim poszukujący. Wiadomość: „Scala” Cegielniana 18, godz. 12-2. 92-1-pp

Lokale i mieszkania.

(Za wyraz 330 mk.)

Francuz z dobrej rodziny poszukuje pokoju umeblowanego. Oferty pod „Z. K.” do „Głosu”. 8999-3-m

pensjonat długoletni przeniesiony został do Podębiny pod Tuszyń, polecony przez lekarzy. Miejscowość sucha, położona w lasach sosnowych. Informacji udziela Łuczowska, Kilińskiego 50, front, 2-gie piętro. 8996-5-m

gamotnego, inteligentnego Pana przyjmie na mieszkanie (2 pokoje z kuchnią blisko Piotrkowskiej), o ile takowy wypożyczył na dogodnych warunkach kilka milionów. Oferty z warunkami sub. „G. P.” do Adm. „Głosu” 72-2-m

W dobrym punkcie gablernet z poczekalnią do oddania. Oferty do Adm. „Głosu” pod „P. P.” 78-1-m

Interesy handlowe

(Za wyraz 300 mk.)

po sprzedania gospodarstwa, składająca się z 5 1/2 morgi ziemi ornej i 1 1/2 morgi ogrodu owocowego w Proboszczewicach pod Zgierzem. Wiadomość: Kelma 19 m. 2-3. 9030-1-h

potrzebny wspólnik z 10 milionami do piekarni. Oferty do „Głosu” pod „Wspólnik 200”, 83-3-h

Doniesienia rozmaite.

(Za wyraz 240 mk)

kuszerka Pipikowa przyjmując zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych. Piotrkowska 152. 970-10-d

przybłąkała się sukienka (mieszaniec). Odebrać można za wynagrodzeniem. Al. Kościuszki 32. 79-1-d

magiel szpic mieszany, wabi się „Brylek” Proszę odprowadzić go: Plac Wolności 2, m. 6, lub wskazać gdzie się znajduje za nagrodą. 9008-3-d

zaginiony szpic mieszany, wabi się „Brylek” Proszę odprowadzić go: Plac Wolności 2, m. 6, lub wskazać gdzie się znajduje za nagrodą. 9008-3-d

zaginiony szpic mieszany, wabi się „Brylek” Proszę odprowadzić go: Plac Wolności 2, m. 6, lub wskazać gdzie się znajduje za nagrodą. 9008-3-d

zaginiony szpic mieszany, wabi się „Brylek” Proszę odprowadzić go: Plac Wolności 2, m. 6, lub wskazać gdzie się znajduje za nagrodą. 9008-3-d

Zagubione dokumenty:

(Za wyraz 150 mk.)

psztajn Henia-Fajga zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 89-3-z

fabrykant Henryk zgubił matrikulę Szkoły Kupiectwa Łódzkiego. 9032-3-z

lux Arnold zgubił dowód osobisty, wydany w Turku. 9030-3-z

goldman Jakob Emanuel zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 89-3-z

praszki Abram Dawid zgubił paszport zagraniczny przeterminowany, wyd. w Brzezinach. 9036-3-z

studniarz Walerjan zgubił dowód osobisty, wyd. w Warszawie, oraz kartę zwolnienia, wydaną w Łodzi. 036-3-z

zarembok Urszula zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, oraz różne dokumenty. Łask. znałaczka zechce zwrócić za wynagrodzeniem, Ulica Piotrkowska 122, Magazyn mód „Salomea”. 8-3-z